

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 52

SOUTH BOSTON, MASS., 1965 GRUODŽIO - DECEMBER 29

61-MIEJĖ METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

Vietname vėl ginklai žvanga!

Po trumpos pertraukos karas Vietname vėl prasidėjo. Komunistai neišlaikė žodžio. Šiaurės Vietnamo bombardavimai dar nepradėti, vis laukiant taikos ženklų.

Didelėmis pastangomis Vietname buvo pasiektas per Kalėdas trumpa mūšių pertrauka. Komunistai buvo pažadėję 12 valandų paliaubas, o Pitejų Vietnamo ir JAV karo pajėgoms buvo duotas įsakymas paliaubas tęsti 30 valandų. Komunistai savo žodžio neišlaikė ir paslėbtų paliaubų metu užpuolino. JAV kariuomenės vadovybė praneša, kad tokių užpuolimų paliaubų metu buvo net 84. O kai tie užpuolimai vis pradėjo didėti, JAV ir vietos kariams sekmdienį buvo duotas įsakymas karo veiksmus vėl pradėti.

Kai šitie žodžiai rašomi, dar nepradėta vėl bombarduoti šiaurės Vietnamo. Kodėl? I tai oficialaus atsakymo nėra. Spėjama, kad yra iš šalies daroma žygių deryboms pradėti, todėl ir bombardavimas pertrauktas. O gal ir dėl to, kad patirtų kiek iš tikrųjų komunistai nori baigti karą, nes juk jų visur šaukiama, kad, esą, kaip galima pradėti derėtis, jei bombardavimas nenutrauktas.

Komunistų partizanai išsprogdino miną prie Pietų Vietnamo karių gyvenamųjų patalpų Sadec, 70 mylių nuo Saigono. Netoli buvo ir amerikiečių karių patalpos. Užmušta 14 vietnamiečių ir sužeista 42. Amerikiečių nukentėjo.

New Yorkui vėl gresia streikas

Per Naujus Metus New Yorkas gali palikti be viešųjų susisiekimo priemonių, nes gresia jų tarnautojų streikas, jei iki to laiko nebus susitarta dėl sutarties pratęsimo arba teismas nebus nutaręs laikinai streiką sulaukyti.

Buvęs prezidentas Eisenhoweris taip atrodė, kai po širdies priepuolio apleido Walter Reed ligoninę.

Kviečia Vokietiją kartu tirti erdvę

Praeitą savaitę Vakarų Vokietijos kancleris Ludwig Erhard lankėsi Washingtone. Vokietija labai nori turėti svaresnį balsą atominės strategijos planavime ir atominės ginklų kontrolėje, bet ir Atlanto pakto valstybių sąjungoje (Nato) šitie Vokietijos siekimai neranda visiškai pritarimo. Ypač tam priešinga yra Prancūzija. Apie Sovietų Sąjungą nėra ko ir kalbėti.

Prez. Kennedy buvo pasiūlęs bendrą NATO atominį laivyną, kuriame dalyvautų ir Vokietija. Vokietija tą pasiūlymą rėmė, bet jis nerado pritarimo Prancūzijos, Britanijos, o net ir JAV buvo kritikuojamas. Dabar ir Washingtonas nuo to sumanymo atsisakė. Erhard iš Washingtono išvažiavo vežinas pažadų, kad Vakarų Vokietija turinti turėti prideramą dalį šiaurės Atlanto Sąjungos atominėje jėgoje, bet ką reiškia tai "priderama dalis" šiandien dar neaišku.

Išsivežė Erhard ir prezidento Johnsono kvietimą, kad Vokietija kartu tirtų Saulę ir Jupiterio planetą. Suprantama, kad Vokietijai labiau rūpi aktualūs savos žemės, o ne kitų planetų reikalai, bet Erhard, matyt, šiuo metu nieko daugiau negalės laimėti, tai pasitenkino ir tais neaiškiais pažadais. Bet nėra abejonės, kad ateityje Vokietija reikalaus vis daugiau teisių, sprendžiant atominę ginklų klausimą.

Humphrey išvyko į Aziją

Viceprezidentas Humphrey su žmona išvyko į Toluosius Rytus. Jis aplankys Japoniją, Pietų Korėją, Formozą ir Philipinus, kur vadovaus JAV delegacijai prezidento Marcos pareigų įvesdinime.

Aišku, toje kelionėje viceprezidentas savo ausimis ir akimis patirs daug dalykų, ypač rytičių nuomonių, liečiančių JAV politiką Vietname ir kitur, ir visa tai grįžęs praneš prezidentui.

Deja, jau kelionės pradžioje pasigirsta rytičių kritiškų pastabų dėl Humphrey kalbų.

Nuo karo pradžios iki Kalėdų Vietname žuvo 1,568 JAV kariai.

Mirė pulk. P. Kutka

Gruodžio 22 d. staiga mirė Lietuvos kariuomenės pulk. Petras Kutka, gyvenęs St. Charles, Ill.

New Yorko parodos nuostolių \$40 milijonų

Suvedus New Yorko pasaulinės parodos apyskaitą, pasirodė, kad jau turima 40 milijonų dolerių nuostolių. O išlaidų dar bus: reikia nugarauti parodos pastatus. Skačiuojama, kad vien belgių sodžiaus nugriovimas atsis 300 tūkstančių, tiek pat ir kelionių bei transporto paviljono, o geresnio gyvenimo centro nugriovimas — net 600 tūkst. dolerių.

Gali būti, kad nuostolių yra dėl to, kad mažiau buvo lankytojų, negu buvo numatyta, bet nemažai kalta ir parodos administracija, kuri lengvabūdiškai aikvojo lėšas. Pav., parodos pareigūnų kelionėms išleista per 1 mil. dolerių. Tie ponai važinėjo si po Europą net su žmonėmis. Gi vaišėms ir konferencijoms išleista taip pat per milijonas dolerių. Parodos komiteto pirmininkui Mose išmokėta atlyginimo milijonas dolerių.

Per 3 mil. nustota, išdavus garantijas parodoje dalyvavusioms finansinėms nepajėgoms firmoms, kurios savo pažadų negalėjo ištesėti.

Havajuose išsiveržė vulkanas

Kūčių dieną Havajuose buvo pradėjęs veikti Kilauėja vulkanas. Paskutinį kartą jis buvo išsiveržęs 1962 metais.

Per Kalėdas Berlyne komunistai nušovė 27 m. vyrų, mėginusių automobiliu prasižveržti laisvėn, o kitą sužeidė.

George Meany vėl išrinktas AFL-CIO prezidentu San Francisco konferencijoje. Jam algos pridėta 25,000 dolerių. Dabar jis gauna 70,000 dolerių.

Strėlės žemėlapyje rodo vietą, kurioje Tailando valstybėje JAV įrengia uostą ir karinę stovyklą. Tai padės geriau apsaugoti Laosą nuo Kinijos įsiveržimo ir užkirsti kelią komunistams iš šiaurės Vietnamo susisiekti su Pietų Vietnamu.

LINKIME MUSŲ SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS, PLATINTOJAMS IR RĖMĖJAMS LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

KELEIVIO REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA

Jungtinės Tautos baigė posėdžius

Jungtinės Tautos gruodžio 22 d. baigė savo 20-tos sesijos posėdžius. Ši sesija jokiais ypatingais darbais nepasižymėjo, jei tokiais ne laikyti rekordinio biudžeto 121 su puse milijonų dolerių priėmimo.

Paskutiniame posėdyje vienu balsu buvo priimtas nutarimas, kuris įpareigoja visas valstybes panaikinti rasinę diskriminaciją. Tas nutarimas įsigalios, kai jį patvirtins 27 valstybės.

Kalėdų aukos giltinei

Per 3 dienų Kalėdų savaitę JAV keliuose žuvo 631 asmuo, tame skaičiuje N. Anglijoje 22.

Pernai per Kalėdas žuvo 578 žmonės. Tik 1956 metais tebuvo daugiau aukų, būtent — 706.

Sovietų pagalba Vietnamui

Sovietų Sąjunga pasirašė sutartį su S. Vietnamu, kuria bus duodama daug didesnė "techninė ir ekonominė" pagalba, negu iki šiol.

Lėktuve žuvo 85 kariai

Vietname atsimušęs į kalną sudužo karo transporto lėktuvas, kuriame buvo 85 kariai, jų tarpe 4 amerikiečiai. Visi žuvo. Tai didžiausia lėktuvo nelaimė Vietname. Tai įvyko gruodžio 11 d., bet įvykis buvo nutylėtas.

Gruodžio 17 d. taip pat į kalną atsimušė kitas lėktuvas. Žuvo 9 amerikiečiai.

George Kimmons iš Ozark, Mo., išaugino savo 28 akerių ūkyje kornų po 308 su puse bušelių viename akeryje.

Esame Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1966 Metų išvakarėse.

Šią besibaigiančių metų progą su pasitenkinimu prisimenu visų lietuvių veiksmų, organizacijų, spaudos bei pavienių lietuvių pasiūlymus, ypač J.A. Valstybėse Lietuvos labui.

JAV lietuviai ypatingai šiemet pasižymėjo nepaprastu organizuotumu ir veikla. Laisvai, nevaržomai ir viešai skaitlingom progom pasisakyta prieš Lietuvos okupaciją. Protestuota prieš ją, užsistota už užčiauptų lūpų pavergtą tautą ir ieškota politinės paramos ginti Lietuvos teisę ir nepriklausomybę atstatymą.

Tai ryškiai pasireiškė sąskrydžiais lietuvių studentų prie Baltųjų mūmų, baltiečių manifestacijomis Washingtone, Chicagoje, Hartforde, Pasaulinėje parodoje ir kitur.

Jaunimo metų išvakarėse lietuvių jaunimas ypač didingai pasireiškė lapkričio 13 d. Madison Square Garden, New Yorke. Ten bei žygiu į Jungtines Tautas jaunatvišku ryžtu bei entuziazmu pasisakė už Tėvų Žemės pavergtos tautos teisių atstatymą.

Kol esama taip ryžtingo ir pasiūlymusio jaunimo, senesnioji karta gali būti rami dėl ateities pastangų Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti.

Tėvynės meilė šiemet vieninai suliepsnojo visų lietuvių širdyse. Tos eisenos nebuvo vergų manifestacijos, kokias Lietuvos pavergėjas praktikuoja. Dargi Lietuvos okupantas, negalėjo nutylėti laisvųjų lietuvių atkirtio į jo tariamo išlaisvinimo minėjimą.

Giliai nuoširdžiai visiems dėkoju už besibaigiančių metų veiklą dėl Lietuvos.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju už skaitlingus sveikinimus bei linkėjimus švenčių progą.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1966 Metų progą sveikinu visus geros valios tautiečius.

Linkiu jiems, kad Naujieji Metai su lietuvių jaunimo talka atneštų palaimos Lietuvai, pavergtai Lietuvai ir visiems, kurie už jas kovoja, ateinantieji metai!

Juozas Kajeckas
Lietuvos Atstovas

Washingtonas, 1965. XII. 20 d.

Kalėdų švenčių progą, ALT Centro Valdyba sveikina visus patriotinius lietuvius Jungtinėse Amerikos Valstybėse, visus ALT narius, skyrių valdybas, Bendradarbiaujančių organizacijų vadovybes, aukotojus ir visus dirbančius Lietuvos laisvinimo darbą. Visiems linki geriausių ir sėkmingų Naujųjų 1966 Metų.

Ta pačia progą reikiama vilti, kad naujais 1966 metais su nemažesniu ryžtu bus dirbama Lietuvos išlaisvinimui iš bolševikinės-rusiškosios okupacijos. Bendromis jėgomis ir besąlyginu pasiryžimu bei darbu pasieksime savo tikslą — laisvės ir nepriklausomos Lietuvos atstatymą.

LINKĖJIMAI ŠVENČIŲ PROGA

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ šventės išreiskia rimtį, susitelkimą, viltį ir santalką. Švenčių metu trokštame būti su visais kartu ir išgyventi bendruomeninės jungties jausmą.

Švenčių nuotaikos, stiprinančios tautinio sąmoningumo ir solidarumo dvasią, telydi mus lietuvių išlaikymo darbuose ir kovoje už Lietuvos laisvę.

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdyba Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1966 metų progą sveikina visus JAV lietuvius, linki geros šventinės nuotaikos, o ateinančiais 1966 Jaunimo Metais taip pat tvirtai stovėti ir nepalūžti išlikimo kovoje už tautinės gyvybės išlaikymą ir Lietuvos laisvę. JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA:

J. Jasaitis, M. Rudienė, Z. Dailidka, J. Ignatonis, J. Jurkūnas, V. Kleiza, M. Šimkus, J. Paštukas ir K. Januška.

Su šiais metais atsisveikinant

Su šiuo numeriu baigiame 1965 metus. Kitas Keleivio numeris išeis, kai jau skaičiuosime 1966 metus, nes juos pradėdame šeštadienį, sausio 1 d.

Nevisuomet ir nevisur buvo metai pradėdami sausio 1 d. ir skaičiuojami nuo Kristaus gimimo.

Senovės graikai naujuosius metus pradėdavo birželio mėnesį, makedoniečiai — rugsėjo, romėnai — kovo, afganai ir persai — kovo 21 d., senovės meksikiečiai — vasario 23 d. Kiniečiai iki labai neseniai naujuosius metus pradėdavo taip pat vasario mėnesį.

Anglijoje iki 1752 metų naujų metų pradžia buvo kovo 25 d.

Taip kaip dabar metų skaičiuoti pradėta, įvedus vadinamąjį Grigaliaus kalendorių, 1582 metais, bet jis nevisur tuoj buvo priimtas. Sakysim, Rusijoje naujieji metai iki šio šimtmečio prasidėdavo 12 dienų, o šiame šimtmečiuose 13 dienų vėliau, ir tik 1917 m. ir ten įvestas Grigaliaus kalendorius.

Kaip krikščionys metus skaičiuoja nuo Kristaus gimimo, taip mahometonai nuo savo pranašo Mahometo pabėgimo iš Mekkos į Mediną, todėl jiems 1966 metai bus dar tik 1368 metai ir prasidės balandžio 22 d. Žydams rugsėjo 26 d. prasidės 5726 metai nuo pasaulio pradžios, indams — 1888 metai, o budistams nuo Budos gimimo 2529 metai.

Kaip kas tą laiką bematuotų, bet jis visur bėga nesusabdomas. Žemė nuolat sukasi aplink save, ir, kartą jai apsisukus, mes viena diena pasenstame, o jai apsisukus vieną kartą aplink saulę, — jau dar vienerius metus ant savo kupros užsikrauname.

Tai, su 1965 metais dar vieneri metai nusirita į praetį, palikdami mus metais senesnius ir, bent taip galvojama, gudresnius.

Metų persivertimo proga norime palinkėti savo skaitytojams ir bendradarbiams daug laimės, sveikatos ir geros nuotaikos.

Linkime visiems atsiminti, kad mūsų pačių ar mūsų tėvų žemė tebėra svetimųjų engiama, kad jos žmonės neturi laisvės, negali pasauliui savo vargais pasiskųsti. Mes esame įpareigoti už juos kalbėti, šaukti ir visur klabenti, kad naujaisiais metais ir ten norų kiek stipriau laisvės švėturėlis sužibėtų, žmonės daugiau geresnių dienų vilties sulauktų.

Į tą kovą dėl Lietuvos laisvės ir kitais metais turime visi dar daugiau įsitraukti ir joje dalyvauti taip, kaip kas galime, — kas lėšomis, kas darbu. Visas tas darbas turi būti derinamas su mūsų vyresniaisiais politiniais veiksniais — Amerikos Lietuvių Taryba, kuri laisvinimo darbui vadovauja šiame krašte, ir Vyrčiausiu Lietuvos Išlaivinimo Komitetu, kurio veikla apima visur gyvenančius lietuvius.

Laisvė pati neateina, dėl jos reikia kovoti. Kova sėkminga tada, kada kovojama vieningai ir ryžtingai. Vienybė — mūsų galybė. Ženkime į 1966 metus kupini gražių vilčių ir ryžtingi dideliems darbams!

Kas kitur rašoma

NAUJENOS IR BAKŪNO LAISKAS

Praeitame numery buvo išspausdintas VI. Bakūno laiškas, kuris liečia lapkričio 13 d. manifestaciją New Yorke. Naujienos nr. 293 tuo reikalu duoda šitokį paaiškinimą:

"VI. Bakūnas, kuris neretai atsisėdavo šiam dienraščiui savo korespondenciją iš Los Angeles (Calif.) ir reportažų iš savo kelionių, parašė "Naujienoms" atviruką iš New Yorko apie savo ir 5 kitų los-angeliečių atvykimą į New Yorką.

"Atvirukas buvo datuotas 11.12.65 ir pasiųstas oro paštu.

"Arksčiau buvo perduotas "N-noms" pranešimas "Long Distance" telefonu vieno žinomo ir įtakingo lietuvių veikėjo apie įvykusią manifestaciją.

"Iš tų dviejų pranešimų buvo padaryta žinia dienraščiui. Kadangi New Yorke veikėjas pasakė, kad jo pranešimas tikras, bet konfidencialus, tai žinioje jo pavardė nebuvo paminėta. Buvo paminėtas tik VI. Bakūnas, kuris savo atviruke pasirašė savo pavardę.

"Žinia jau buvo paruošta spaudai, kai atėjo antras VI. Bakūno atvirukas, kuriame jisai rašė, kad Madison Square Garden patalpose buvo "žmonių 7,500 (pagal menadžerio apskaičiavimą)".

"New-yorkietis "Long Distance" telefonu pranešė, kad Madison Square Garden buvo "apie 8,000 žmonių" — lietuvių, latvių ir estų; o p. Bakūno atviruke, su jo paties parašu, buvo parašyta tik 7,500 skaičius. "Naujienoms" atviruką iš New Yorko apie savo ir 5 kitų los-angeliečių atvykimą į New Yorką.

"VI. Bakūnas skrido tos manifestacijos pasižiūrėti iš Kalifornijos ir prikalbino kitus los-angeliečius tenai vykti. Tai argi buvo galima priimti, kad jisai sąmoningai dalyvių skaičių mažina?

"Tad paskutinę valandą ta žinia buvo paduota pagal jo pranešimą, paminint ir jo pavardę.

"Tačiau tame vadinamame "N" reportaže (lapkričio 16 d.) buvo pasakyta: "Naujienu" korespondentų, VI. Bakūno ir kitų, specialus pranešimas iš New Yorko". Tie, kurie Bakūną puolė, žodžius "ir kitų" ignoravo.

KAS SUDARO SAUGUMO TARYBĄ

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba susideda iš 5 nuolatinių narių ir 6 nenuolatinių. Nuo sausio 1 d. nenuolatinių narių skaičius padidinamas iki 10.

Nuolatiniai nariai yra 5 didžiosios valstybės: JAV, Sovietų Sąjunga, Didž. Britanija, Nacionalinė Kinija ir Prancūzija.

Nenuolatiniams nariams išrinktos: Argentina, Bulgarija, N. Zelandija, Mali, Japonija, Nigerija, Uranda, Jordanija, Urugvajus ir Olandija.

UNIŲ VYRIAUSIAS VADOVAS

A.L.F.—C.I.O. konferencijoje, kuri ką tik pasibaigė San Francisco mieste, prezidentu vėl išrinktas George Meany. Tuo būdu jis jau šeštą kartą išrenkamas šiomis svarbiomis pareigom.

Į 29 asmenų vyriausiąją tarybą išrinkti 19 buvusių ir 8 nauji atstovai. Pastebėtina, kad naujieji yra žymiai jaunesni už neišrinktuosius.

Meany algos per metus gavo \$45,000. Konferencija jam pridėjo \$25,000, taigi dabar jau gaus \$70,000.

KAS PAGELBĖS NEGRAM

Los Angeles mieste buvo paskirta komisija apskaičiuoti nuostoliams, kurių patyrėta vasarą pridarė Watts priemiestyje negrų riaušės, ir kas reikėtų daryti, kad tokią anarchiją nepasikartotų.

Komisija padarė pasiūlymų, tačiau pridūrė: "Jokios pinigų sumos, jokios pastangos, joks darbo patyrimas nepašalins negro iki tų pozicijų, kokių jis reikalauja, jeigu jis nesistengs pats paimti bent dalį naštos ant savo pečių."

Dėl buvusių riaušių komisija kaltina negrų vadus "ekstremistus" ir kurstytojus ardyti tvarką.

"Tai buvo viena nesusi-pratimo priežastis. Kita buvo ta, kad, skubant perduoti žinią spaustuvei rinkti, nebuvo paminėti VI. Bakūno atviruko žodžiai, kad "salėje programa praėjo labai sklandžiai ir sudarė gerą įspūdį. Pati eiseną didesnio pašalinių dėmesio nesukėlė. Bendrai — manifestacija reikia laikyti pavykusia". Bet tai greičiau įvykiu vertinimas, negu pažymėjimas faktų.

"Jei Bakūnui dėl "N" kaltės pasidarė nemalonumas, tai mes apgailestaujame. Bet didžiausia nesusi-pratimo priežastis buvo ta, kad kai kurie žmonės užmiršo, kuriam tikslui ta manifestacija buvo rengiama. Tie, kurie manė, kad ji rengiama lietuviams pasigėrėti savo "žygiu", galėjo nuodirdžiai jausti, kad manifestacija "pavyko".

"Bet tiems, kurie tikėjosi, jog tos lietuvių demonstracijos tikslas buvo paveikti Jungtines Tautas, kad jose būtų iškeltas Pabaltijo tautų išlaisvinimo klausimas, — teko nusivilti."

Gliaudos agonija

RAŠO R. E. MAZILIAUSKAS

Agonija taiklus pavadinimas. Keleropai draugiškai premijuoto autoriaus romanas iš tikrųjų piešia antrosios Lietuvos valstybės mirties agoniją. Valstybinio gyvenimo išblėsos konvulsiniai driekiasi per knygos puslapius ir... lietuviškam skaitytojui palieka rūgštų prieskonį.

Romanas? Griežtai taikydami gimnazijose kadaise mokintus literatūrinių žanrų dėsnius, Jurgis Gliaudas naująją knygą romanu pavadinti negalėtų. Pasauliniai literatūros meistrai betgi jau senokai pradėjo knistis po teoretikų dėsniais ir ribos tarp atskirų žanrų taip susiplakė, kad jų vieną nuo kitos atskirti beveik nebeįmanoma.

Šiandieną įprastine terminologija Gliaudos veiklas būtų vadintinas dokumentiniu romanu. Tai savotiškai įdomus tarp tradicinio romano ir viduramžiškos kronikos siūbuojantis žanras, kurio pradininku bene bus amerikietis Dos Passos, trečiojoje šio šimtmečio dekadėje išleidęs visą romanų seriją bendru "USA" pavadinimu. Pastaraisiais metais vis daugiau rašytojų šiuo žanru susidomėjo. Vokietis Ceram prieš keliolika metų netgi sukūrė "archeologinį" romaną, kuris, remdamasis kuone pažodžiui vien tiktais sausų archeologinių iškastinių aprašais, sukūrė knygą, skaitytoją užintriguojančią tarsi kriminalinių nuotykių eskapizmas.

Istoriniame veikale autorius istorinių faktų laikosi tik labai, palyginus, bendrais bruožais, esmėje savikam interpretuodamas buvusius įvykius, juos pagrįsdamas psichologiniais arba ir likiminiais veikėjų nagrinėjimais. Tai lygiagrečiai taikytina, sakysime, Sruogos istorinėms dramoms ir Zevako pramoginiams romanams.

Dokumentinis romanas esmėje yra suliteratūrinta versija to, ką anglosaksai vadina "contemporary history", o vokiečiai "Zeitgeschichte" ir ką lietuvių kalboje galėtume pavadinti "šiuolaikine arba dabarties istorija. Jeigu istorinis romanistas (arba ir dramaturgas) turi, palyginus, nemažai kūrybinės laisvės, detalių vaizdavime kur kas daugiau vadovaujasi vaizduote, o ne istoriniais šaltiniais, tai dokumentinio romano autorius praktiškai jau beveik priklūgsta žurnalistui. Dokumentiniame romane detalės taip pat turi būti pagrįstos šaltiniais, dokumentuotos arba bent (kai tų šaltinių pristigę) autorius taip atkurtos, kad jos pilnai derintųsi ir būtų organiškai įaugusios į dokumentuotąją medžiagą, kad jų patikimumu nei akylam skaitytojui, nei pagaliau akademiniam istorikui rimtu abejonių negalėtų kilti. Kai kurie kritikai ne be pagrindo dokumentinius romanus yra pavadinę lakia istoriografija.

Ar dokumentinis romanas priskirtinas prie grožinės prozos ir vertintinas estetiniais mastais? Tur būt taip, nes ir skrupulingiausiai došlaisvinimo klausimas, — teko autorius vis dėlto turi dar

labai daug erdvės savo kūrymas. Keleropai draugiškai biškumui išreikšti. Kompozicija, intrigos vystymas, forminimas, stilius, netgi heladiškai suplastas vyksmo sulikiminimas priklauso jau mūsų pasauliui, kuomi akademiniai istorikai paprastai nesidomi.

Gliaudos Agonija, atrodo, bus pirmas bandymas lietuvių literatūroje pasireikšti dokumentinio romano žanru. Autorius vaizduoja 1940 metų birželio-liepos įvykius, tarpusavę Kauno ir Maskvos įtampą, sprogusią istoriniu Maskvos ultimatumu Lietuvos respublikai, kurio pasėkoje Lietuva buvo sovietų kariuomenės okupuota ir eventualiai įjungta į Sovietų Sąjungos sąstatą.

Gliaudos žvilgsnis pirmoje eilėje apėmia valstybės ir jai artimas sferas, piešia buvusio Lietuvos ministro pirmininko (ne ministerio, kaip Gliauda kad rašo, nes tokio titulo nuo 1938 m. Lietuvoje nėra) Merkio ir užsienio reikalų ministro Urbšio lankymąsi Maskvoje, bejėgišką agoniją Smetonos prezidentūroje, stabtelėjimą prie generolo Vitkausko metamorfozės, įtikinamą pavaizduoją politinį Rastikio vištgaidžiavimą, pagaliau, aprašo Smetonos su svita bėgimo tragikomediją (teisingiau: komitagediją) Kybartuose, mįslingą (dėl dokumentacijos stokos neišvengiamai) Justo Paleckio iškilimą į naujus prezidentus ir galutinį Dekanozovo su Pozdniakovu faktinės valdžios į savo rankas paėmimą.

Tai sudarytu pagrindinį autoriaus vaizduojamą vyksmą. Šalia kurio įterpta eilė šaltinių, istoriniai daugiau ar mažiau reikšmingų, bet visuomet įdomių epizodų. Įtarpomis pavaizduojami gaudonėsių Kauno kavinėse, nuotaikos kai kurių visuomenės sluoksnių atstovuose, laikraščių redakcijose. Dokumentiniuose romanuose tokios įtarpos yra visiškai pateisinamos, pasitar-naudamos pagrindinio istorinio vyksmo sureikšminimui.

Gliaudai tepriklaistina, kad jis šia technika pernelyg saikiai naudojasi ir kad jo pasirinkti įtarpiniai epizodai dvelkia savotišku atsitiktinumu. Paprasčiausiai pasigendama platesnės visuomeninės panoramos. Nejaugi ir likiminis lietuvių tautos ir valstybės įvykius tereagavo oportunistiniai jaunlietuvių, kavių šnekučiai ir pusinteligencijai liktiniai puskarininkiai?

Žemės ūkio krašte vis dėlto buvo ir šioks toks ūkininkų skaičius, o Kauno priemiesčiuose netrūko nei darbininkų. Gliaudos visuomeninėje panoramoje vietos neranda nei kūrybinė (tuo pačiu ir nekonformistinė) inteligentija. Tuo būdu autoriaus, greičiausiai nesąmoningai, pabrėžia buržuazinį antrosios Lietuvos valstybės pobūdį, kas sociologiškai būtų suprantama, bet literatūriniai kritikuotina.

Prie epizodinių įtarpų priskirtinas ir Voldemaro Lietuvon grįžimo farsas. Psichologinė šito epizodo interpretacija yra įtikinama ir įtikinama, bet ji pagrindiniam romano vyksmui lieka sveti-

ma, kompoziciniai nereikalinga ir todėl literatūriniai nepateisinama. Voldemaro grįžimo bandymą reikėjo arba organiškai įjungti į intrigą, arba — jeigu tam trūko dokumentacijos ir interpretatyvinių galimybių — visiškai išleisti.

Idomios yra autoriaus eksperimentinės pastangos išsamius įvykius, taip sakant, suuniversalinti, Smetoną lyginant su penkioliktojo Liudvikų (kokiame antikvariate autorius Louis lietuviškai atitikmenį užtiko Liudoviką — lieka mįslinga), Sofiją Smetonienę su Marija Antonete, o sovietų kariuomenės įėjimą į Lietuvos teritoriją maždaug su Bastilijos paėmimu. Tokia istorinių paralelių ieškonė, žinoma, yra įdomi rytminei mankštai, nors intelektualine branda ir nepasizymi. Istorinių lygiagrečių ieškojimas tarp Didžiosios prancūzų revoliucijos ir 1940-jų metų įvykių Lietuvoje mažiau yra neistoriškas, tarp ambicingosios Sofijos Chodauskaitės ir išdidžiosios Marijos Antonetės Habsburgietės — keistas, o tarp Antano Smetonos ir Liudviko XV — na, jau, na... Paskutiniam Lietuvos prezidentui simpatijų neslepantis autorius tokiu palyginimu ir platonisto Smetonos įvaizdijimą nekaip tepasitarnauja.

Toks paviršutiniškas "universalizmas" paralelių ieškojimas dokumentiniame romane nėra pateisinamas, ir todėl kyla įtarimas, kad Gliauda šita priemonę panaudojo, svajodamas apie eventualų veikalo vertimą į anglų kalbą. Isakmus copy-right pabrėžimas knygos pradžioje, šita įtara dar sutvirtina. Kiek abejotina, tarp kitko, ar tokiomis paviršutiniškomis priemonėmis iš tikrųjų galima prasiškerbti į Times rekomenduojamųjų knygų sąrašą...

Psichologinė Merkio asmens studija Gliaudai tikrai pavyko. Pamfletistui būtų įprasta, o istorikui atleistina Merkį apibūdinti kokių nors ištižėliu. Gliauda vis dėlto yra apsigimęs pasakotojas ir romanistas. Tokios pigios išieities jis nesigriebė, Merkio asmenį piešdamas reljefingai, prichologizuodamas ir istorinius buvusio Lietuvos ministro pirmininko veiksmus pagrįsdamas vidinė jo analizę. Viena kita įterpta Merkio mintis arba vidinė reakcija labai taikliai skaitytojo vaizduotėje išryškina jo charakterį. Pavyzdžiui, 22 psl. rašoma: "Eltos atstovas (Maskvoje) poetas Faustas Kirša per daug kandus miesčionis, ir tai jo klaidą, pagalvojo Merkys". Neukili sakiniu autorius čia sugeba atskleisti dar vieną Merkio asmens bruožą, būtent, klasišką jo priklausomumą buržuazijai, su natūraliu nepasitikėjimu intelektualams. Lietuvos visuomenėje buvusi itampa tarp kūrybinės inteligentijos ir stiprėjančios buržuazijos tuo vienu sakiniu ir tebuvo užminta visame 400 puslapių romane.

Paskutinis Lietuvos respublikos ministrų tarvbos posėdis 1940 metų birželio 15 dienos pirmą valandą ryto memuaristų pakartotinai jau buvo aprašytas, tad autoriui dokumentacijos tikrai netrūko. Užtat Gliauda tą posėdį labai gyvenimiškai ir įtikinamai aprašo. Šiandieną lietuviui skaitytojui yra

ir gėda ir sunkiai suprantama, kad anoniš Lietuvos agonijos dienomis valstybės priešakyje stovėjo tokie savo uždaviniais nepjauję žmonės. Vienaip ar kitaip visi to posėdžio dalyviai supasavo. Kremiaus ultimatumo turinį sužinoję, visi be išimties buvo priblokšti ir savo veiksmuose tarsi suparaližuoti.

Kiek abejotina, kad — autorius interpretacijoje — tik vienas Smetona iš anksto jautęs ir numatęs tikrąsias Maskvos intencijas Lietuvos atžvilgiu. Dėl spaudos cenzūros Maskvos ultimatumas gal ir galėjo būti nelauktas platesniems sluogsniams (nors ir to aprioriškai negalima tvirtinti), bet tiems, kuriems visokeriopai informacija buvo tiesioginiai prieinama — tikrai ne.

Daugumas ano istorinio posėdžio dalyvių padėties betgi teisingai įvertinti nesugebėjo, o sugebėjusieji pasirodė neryžtingais ir neveikimais. Vienintelė išimtimi tepasirodė (Lietuvos valstybingumo priešas) generolas Vitkauskas, savo greitu ir bekompromisiniu apsisprendimu pademonstravęs sugebėjimą konsekvenciškai veikti. Lėpsiu jo pavadinti iš tiesų negalima.

Romane aukščiau jaučiamas teigiamas autoriaus pažiūra į Smetonos asmenį ir politinį galvojimą. Jau minėjome, kad Gliauda yra apsigimęs romanistas ir literatūrinis sąžiningumas jam neleidžia persimesti į primityvią Smetonos apologetiką. Betgi įtampa tarp piliečio ir autoriaus Gliaudos knygoje aiškiai jaučiama ir tai bene bus didžiausioji rašytojo Gliaudos agonija, nes, paskutinį puslapį užvertus, tiek žmogishkas, tiek ir valstybininkishkas Smetonos profilis labai simpatiškas neįsimena.

Autorius knygai pašventė tikrai daug paruošiamojo tyrimo darbo, kas liudija profesio onališką jo pažiūrą į rašytojo amata ir pačio romano substancijai, be abejo, buvo neišvengiamia. Gausios fono detalės, kambarių baldų, netgi kilimų raštų ir veikėjų apsirengimo aprašymai byloja apie labai kruopštų medžiagos rinkimą. Dokumentiniam romanui visa tai kaip tik ir suteikia gyvybės, autentiškumo bei trečiąją dimensiją. Lygumo pasigendama galutinėje romano redakcijoje, jo šlifavime. Pasitaiko lengvai patikrinamų faktinių klaidų (Liudvika autorius vadina XIV), yra balastingų pasikartojimų fono aprašymuose, pasitaiko ir kitų, daugiau techniškų trūkumų, kurie, kruopščiau knyga poredagavus, būtų atkirti.

Knyga yra įdomi ir vertinga, o kaip pirmasis dokumentinis romanas mūsų rašytoje dargi tam tikra literatūrinė naujiena.

Jurgis Gliauda AGONIJA. Romanas. Nidos knygų klubo leidinys. (Adresas: 1 Ladbroke Gardens, London, W 11. Gr. Britain). Kaina klubo nariams 12 (UK) šil. arba 2.50 dol. arba 7 DM. Nenariams — 25% daugiau.

Skelbtis „Keleivyje“ yra naudinga!

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

IŠ PIETŲ AMERIKOS

URUGVAJUS

Dešinieji privadė kraštą
prie bankroto

Urugvajus — nedidelė, bet laisviausia, demokratiškiausia Pietų Amerikos valstybė, kuri paskutiniuoju metu gyvena pirmą kartą tokia staciai negirdėta ekonomine krize.

Taip yra dėl baltųjų (nacionalistų) kaltės, kurie valdė kraštą septynerius metus. Prieš tai 93 metus kraštą valdė raudonieji (liberalai), kurie rūpinosi kelti žmonių gerovę, sielojos, kad jiems netrūktų darbo ir duonos kashio. Krašto ūkis kilo, demokratija stiprėjo.

Baltiesiems pavaldžius kraštą 7 metus, jis atsidūrė vien vyriausybės, nes paskui ant bedugnės kranto. Šian dien siaucia nedarbas, valdžia neturi lėšų savo tarnautojams algoms sumokėti. Buvo laikas, kada Urugvajus pezas buvo 10 centų brangesnis už dolerį, o šian dien už dolerį mokama 65 pezos.

Tokia padėtis ypač sunkiai paliečia mažą žmogų. Nekantariai laukiama kitų metų rinkimų, kuriuose gyventojai tars savo žodį, kuris bus skaudus gobšiams nacionalistams, tik savo reikalais besirūpinantiems, o kraštą įstūmusiems į didelį vargą. Be abejonės, jie bus nušluoti, ir krašto valdyti vėl ateis liberalai.

Mirusiųjų diena

Lapkričio 2 d., ispaniškai Dia de les muertos, čia švenčiama. Tą dieną visi vyksta į kapines, savo šeimų, giminių ar pažįstamų kapų aplankyti. Tą dieną kapai paskesta gėlėmis.

Ir aš nuvykau į Cerro kapines savo svainio Juozo Brazio ir draugo Petro Krygerio aplankyti. Abu su sūnumi Albertu padėjome po kuklų gėlių puokštę.

Lietuviai yra daugiausia susispietę Montevideo priemiesčiuose Cerro ir Casabo, todėl ir mirusieji laidojami daugiausia Cerro kapinėse, kuriose, kur tik pažiūri, vis lietuviški parašai. Ypač paskutiniuoju metu daug lietuvių ateina čia ilsėtis.

Zygio į Jungtines Tautas atgarsiai

Viename iš didžiausių ir plačiausiai skaitomų demokratinės pakraipos Montevideo liberalų dienraščio El Dia padidintoje lapkričio 14 dienos laidoje buvo išspausdintas straipsnis — "Pabaltijo tautos reikalauja laisvės Jungtinėse Tautose". Jame išsamiai aprašomas ir komentuojamas pabaltiečių žygis į Jungtines Tautas lapkričio 13 d. Pabaltiečiai, rašo laikraštis, reikalauja laisvės, kurią Sovietų Sąjungą prieš 25 metus sumindžiojo, Pabaltijo valstybes okupuodama. Laikraštis pabrėžia, kad manifestacijoje buvo daug jaunimo. Priminta ir tai, kad nedidelė grupė lietuvių, įėjusi į Saugumo Tarybos posėdį, kuriame buvo svarstomas Rodezijos klau-

simas, reikalavo priimti Pabaltijo valstybes į Jungtines Tautas.

Tai girtinas El Dia dienraščio ir kitos Urugvajaus demokratinės spaudos pasisakymas. El Dia ne pirmą kartą, tikėsim, kad ir ne paskutinį, aiškiai pasisako už komunistų pavergtas tautas, tame skaičiuje ir Lietuvą.

Nemalonūs dalykai

Kai šiuos žodžius rašau, pas mus dedasi nemalonūs dalykai. Vyriausybė išleido potvarkį, kuris suvaržo streikus, nemažai yra suimtų. Kuriam laikui uždaryti komunistų dienraštis El Popular ir socialistų Epoca.

Negalima dėl to kaltinti vien vyriausybės, nes paskutiniuoju metu streikai jau neturėjo nei galo nei tvarkos. Tai lotynų rasės žmonių pažymys: duok ispanui laisvę, tai jis nebežino kada ir kur sustoti.

M. Krasinskas

MAIKIO IR TEVO KRAITIS

J. Deřeschkevich, New York, N.Y. \$10.

P. Pilka. So. Boston, Mass. \$5.

Po \$4: K. Skudzinskas, N. Bellmore, N.Y., S. Cibulskas, Stamford, Conn., A. Kawatchewsky, Bronx, N.Y., Rose Buchas, Denver, Colo., ir J. Tumas, Montreal, Canada.

M. Piešiniene, So. Boston, Mass. \$3.

Po \$2: K. Stankevičius, Cuddy, Pa., P. Juska, Detroit, Mich., E. Trumpikas, Akron, Ohio, J. Bugailiškis, Fruitland, Ont., Can., D. Kontautas, Chicago, Ill., J. Bitneris, LaSalle, Canada.

Po \$1: F. Kripas, S. Vienna, Ohio, J. Lendraitis, Worcester, Mass., G. Rokas, St. Petersburg, Fla., J. Yuškis, Wyandette, Mich., L. Shaltman, Hartford, Conn., F. Shamansky, Scranton, Pa., J. Charaška, Brooklyn, N.Y., O. Urban, Holovke, Mass., J. Dūda, N. Hampton, N.Y., M. Pelk, Racine, Wis., J. Babrovich, Chicago, Ill., K. Melca, Shirley, Mass., B. Mištautas, So. Peregupine, Ont. Can., A. Pakšys, W. Palm Beach, Fla., J. Morkunas, Worcester, Mass., E. Baranauskas, Livonia, Mich., S. Suslovich, Salem, N. H., K. Gelazienė, So. Boston, Mass., M. Simon, So. Boston, Mass., G. Skinzera, Bristol, Conn., A. Poškus, Rochester, N. Y., A. Supinsky, Shadyside, Ohio, R. Chenkus, W. Hazleton, Pa., A. Ambrazas, Chicago, Ill., S. Kruckas, Gilbertville, Mass., J. Schultz, Woodhaven, N.Y., J. Ališauskas, Rochdale, Mass., J. Čuprinskas, San Matro, Cal., J. Palazie, Wipping, Conn., D. Muzikevich, Manchester, Conn.

Po 50 centų: M. Jenkins, Phila., Pa., I. Indela, N. Andover, Mass., V. Witkauskis, Poquanock, Conn.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkđjame.

Keleivio administracija

Newarko, N.Y., majoras Hugh Addonizio rodo skylę jo automobilio lange. Jis vijosi banko plėšikus, kurie šaudė į majoro automobilį. Plėšikai buvo sugauti. Dešinėje apačioj policininkas William Maver, kurį banko plėšikai sunkiai sužeidė.

Jaunimo organizacijų žodis

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto ir lietuvių jaunimo organizacijų pirmininkų bei atstovų pasitarimas, įvykęs Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimo metu Clevelande 1965 lapkričio 27, susipažinęs su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atliktais parengiamaisiais darbais, nutarė aktyviai įsijungti į Jaunimo Kongreso programos vykdymą šiais užsimojimais:

1. Kiekviena jaunimo ideologinė organizacija pasirūpina savo lėšomis atvykti bent vienam idėjos atstovui iš Pietų Amerikos, Europos ir kitų kraštų, kurių lietuvių finansškai nepajėgūs.

2. Prašo Ateitį, Metmenis, Mūsų Vytį, Skautų Aidą ir kitus jaunimo žurnalus skirti visa galima dėmesį Jaunimo Metams ir Jaunimo Kongresui, ypatingai domintis kitų kraštų (už JAV ir Kanados ribų) jaunimu.

3. Prašo Chicagos lietuvių jaunimo organizacijų padalinius padėti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komitetui vykdyti parengiamuosius Jaunimo Kongreso darbus ir teikti visą galimą paramą.

4. Pritaria bendrai lietuvių jaunimo stovyklai Dainavos stovyklavietėje Michigane ir padeda ją įvykdyti.

5. Džiaugiasi tuo pritardimu ir entuziazmu, kuris rodomas Jaunimo Metų ir Jaunimo Kongreso idėjai ir jos vykdymui.

6. Prašo visus lietuvių

remti Jaunimo Metus ir Jaunimo Kongresą.

7. Sveikina Australijos Lietuvių Jaunimo Kongresą, įvyksiantį 1966 sausio 3-8 d. Sydney mieste.

Mūsų jėgos, mūsų žinios. Laisvai Lietuvai Tėvynei!

Algis Zaprackas—PLJK Komiteto pirmininkas

Zita Acalinaitė—PLJK Komiteto sekretorė

Stasys Barzdukas—PLB Valdybos vykdomasis vicep.

Augustinas Izdelis—Studentų Ateitinių Sąjungos CV pirmininkas

Rimas Jakubauskas—Korp! Vytis CV pirmininkas

Vytautas Kamantas—PLB Valdybos vicepirmininkas

Vaclovas Kleiza—JAV LB CV narys jaunimui

Audronė Kubiliūtė—Akademikų Skaučių Draugovės pirmininkė

Viktoras Martišius—Australijos lietuvių jaunimo atstovas

Dr. Stepas Matas—Filistėjų Skautų Sąjungos CV pirmininkas

Genius Proeta—Santaros-Sviesos Federacijos atstovas

Giedrė Rinkūnaitė—Kanados LB Krašto Valdybos Jaunimo Sekcijos pirm.

Antanas Saulaitis, SJ Rimas Staniūnas—LST Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos pirmininkas

Vaidotas Šimaitis—Korp! Gintaras pirmininkas

Kestutis P. Zygas—Lietuvių Studentų Sąjungos JAV CV pirmininkas

BAIGĖSI 11 METŲ STREIKAS

Šiandienomis pasibaigė Kohler bendrovės (Wisconsin valstybėje) darbininkų streikas, kuris tęsėsi 11 su puse metų. Streikas kilo dėl to, kad darbdavis nenorėjo pripažinti unijos atstovauti darbininkams.

Abi pusės laikėsi atkakliai. Bendrovė pasikvietė streiklaužius. Darbininkai iš savo pusės darė, ką galėjo, lėrų į pensijų fondą.

Jie piketavo įmonę, buvo šimtai suėmimų. Jie visame krašte dėjo pastangas, kad Kohlerio įmonės gaminiai būtų boikotuojami.

Aišku, bendrovei buvo tai nuostolinga, ir galų gale AFL-CIO konferencijoje, kuri šiomis dienomis pasibaigė San Francisco mieste, pavyko paruošti tokia sutartį, kuri patenkino abi puses. Bendrovė sutiko sumokėti 1,400 darbininkų atlyginimų 3 mil. dolerių ir pusantro mil. dolerių į pensijų fondą.

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Lapkričio 13 manifestacija ir kas toliau

Gruodžio 19 d. Lietuvių Prekybos Rūmai, šiuo metu vadovaujami dr. Kęstučio Valiūno, sukvietė į Carnegie Endowment, Manhattan, besidominčius Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti žygiais, jau įvykusiems ir dar numatomiems darbais — jo pranešimų išklausyti ir dalyvių nuomonę išgirsti.

Pirmininkaujančio dr. K. Valiūno pakviestas, pirmuoju kalbėjo prel. Jonas Balkūnas, KLNA garbės pirmininkas. Jis priminė komiteto sudarymo eigą. O tai įvykę po sėkmingo š. m. pradžioje jaunimo žygio į Washingtoną. Žygio organizatorių buvo tuoju planuojama su-ruošti dar didesnio masto demonstracija New Yorque ir ypatingai atkreipti į Lietuvos išlaisvinimo problemą.

dėmesį Jungtinių Tautų sesijos. Gegužės mėnesį iniciatorių sukvistame New Yorque lietuvių susirinkime sumanymas buvo dalyvių entuziastingai paremtas. Netrukus buvo sudaryta K.L.N.A. Jo darbų vykdytojai—A. Mažeika, A. Snieckus, R. Kezys, J. Miklovas, A. Budreckis, tuoj tvėrėsi veikti tokiu ryžtu ir pasišventimu, kad nustebino pačius didžiausius skeptikus.

Susirinkimui pasibaigus, pirm. A. Noreika visus pakvietė prie kavos ir sumušinių. Užkandžių metu gražią kalbą pasakė Tomas Aleksynas, kandidatavęs į pirmininkus. Linkėjo naujai valdybai sėkmingų darbų.

Dr. Algis Budreckas papasakojo, kad komitetas gavo iš visuomenės, dalinai ir nelietuvių, pinigines paramos viso 65,000 dolerių; išlaidų turėjo 50,000 dolerių, taigi komiteto kasoje yra likutis 15 tūkstančių dolerių. Toliau jis pakartojo, ką vakarykščiame susirinkime Brooklyne komiteto nariai buvo pareiškę, būtent, kad komitetas išsiformuoja, kaip buvo savo atsikreipimais iš visuomenę paskelbęs; tik atskiri jo nariai dar tęs savo darbą, iki aplankys visas Jungt. Tautų valstybių narių misijas, suprantama, išskyrus kai kurias.

A. Snieckus apžvelgė spaudą, tiek sąvą, tiek ir amerikiečių. New York Times, gavęs 7 tūkstančių dolerių, komiteto prašomas, pasiaiskino ir atsiprašė, kad dėl kai kurių jų tarnautojų kaltės nebuvo tinkamai tokia įspūdinga lietuvių demonstracija aprašyta. Tokiu pasiaiskinimu komitetas esąs patenkintas.

J. Miklovas papasakojo savo išpučius, gautus aplankius 30 valstybių misijų prie Jngtinių Tautų. Šaltai buvo sutikti kai kuriose Vakarų Europos misijose, pav. Švedijos, kur buvę pasakyta, kad jie pripažįsta inkorporavimą Lietuvos ir Sovietų Sąjungą ir daugiau Lietuvos klausimu nesidomi. Santūriš buvo ir Azijos kraštų atstovai. Jau didesnį supratimą bei palankumą rodė Afrikos ir Lotynų Amerikos misijų pareigūnai.

Komiteto pirmininkas A. Mažeika mėgino įžvelgti, kiek gali būti to žygio laimėjimai artimiausiam laikui bei tolimesnei atečiai.

Po pranešimo pirmininkaujančias dr. K. Valiūnas pasigėrėjo komiteto nepaprastai energingų darbų ir labai teigiamais jo rezultatais. Juo pasekė visa eilė susirinkimo dalyvių: kun. Piktura, S. Lušys, V. Sidzikauskas, gen. konsulas V. Stašinskas ir kt. Reikšdami jų darbams visišką pritarimą ir nuosirdų įvertinimą, jie siūlė jauniems kovotojams įsijungti į jau esamas tam tikslui sukurtas ir jau apsijungusias institucijas, kad ir toliau sėsniajai kartai talkintų, o atėjus reikalui ir visai tą jos darbą perimtų.

Kiek skirtingesnės buvo dr. P. Vileišio ir dr. Ibseno Skeivio kalbos. Pirmasis, višą laisvinimo veiklos svorį perkeldamas Bendruomenei, pareiškė, kad komitetas jau yra susitaręs su ja toliau veikti, o antrasis pasisakė ne taip teigiamai komiteto veiklą vertinąs, kaip anksčiau kalbėjusieji. Žygis į Washingtoną niekuo Lietuvos laisvinimo reikalui nepasidėjęs, nes visi paruoštieji plakatai skelbė tik vyriausybės rėmimą Vietnamo kare; tik į tą plakatų reikalą įsikibus kitiems asmenims, atsirado keli jų ir Lietuvą minintieji. Bet šioj vietoj pirmininkaujantis kalbėtojų priminė, jog mes ne Vietnamo reikalus aptariame, ir be to, dėl riboto laiko naudotis šiaja sale paprašė dr. Skeivį tik labai trumpai formuluoti savo žygininkų darbų įvertinimą, bet kalbėtojas jau šita teise nepasinaudojo.

Jau kitoje salėje prie lengvų užkandų (ir dar prie lengvesnio "užgerimo", nes tik po vieną kokteilį) dauguma dalyvių, pasikeisdami nuomonėmis, reiškė didelį pasitenkinimą jaunosios kartos ryžtu ir darbais, daugumoje jau trečios čia gimusios kartos. Jei jie dar ir nesuminkštino pasaulio politikų širdžių, tai neabejotinai "sujudino" amerikiečių lietuvių ir pažadino lietuvių jaunolio savigarbą.

J. P.

BROCKTON, MASS.

S. Mantautienei nupiovė koją

Sofijai Putvytei-Mantautienei, Lietuvos Šaulių Sąjungos kūrėjo dukrai, Šaulių Sąjungos Tremtyje garbės narei, Elzbietai ligoninėje Bostone nupiovė koją.

Linkime ligoninė greičiau pasveikti ir nepalūžti dvasia dėl tos nelaimės.

LILLJA SUKYTĖ METROPOLITANE

Jauna Kanados lietuvaite Lilija Sukytė priimta į garbiają Metropolitan operą.

Ji yra dalyvavusi operos pastatymuose Kanadoj, dainavusi televizijoje, o be to, dalyvavo ir visoj eilėj koncertų lietuvių kolonijose Kanadoje ir JAV. Ji ir bostoniškiams gerai pažįstama.

Jaunai talentingai dainininkei linkime didelės sėkmės.

Klubo banketas

Lietuvių Pil. Klubo banketas buvo gruodžio 12 d. Svečių buvo daug, valgiai gardūs, programa trumpa, kurią tvarkė pirm. A. Noreika. Vėliau kas norėjo galėjo ir pasokti.

Dabar klube banketai bus kiekvieną sekmadienį.

Klubo adresas: 3655 N. W. 34th Street.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti — susitiksite daug kitų lietuvių, gardžiai pavalgysite ir pasoksitė.

L. J. Stasiulis

LAKE PLACID, FLA

Cia graži, rami vieta

Kai lankysitės Floridoje, užsukite į Lake Placid. Tai labai graži, rami vieta tarp ežerų ir oranžijų sodų. Rasykite, duosiu daugiau žinių.

Mrs. Domicele Ablan (Ab-lacinskas), R. I. Box 496, Lake Placid, Fla.

Iš pavergtos Lietuvos

MOKOSI DAUG — IŠMOKSTA MAŽAI

Švietimo lygis sovietų valdymo laikais Lietuvoje rodė ir vertinamas tik dideliais mokyklų ir moksleivių studentų skaičiais: bendrojo lavinimo mokyklų kone trys tūkstančiai, iš jų kone puspenktas šimto pilnų vidurinių (atseit, kaip buvusių gimnazijų), per tūkstantį aštuonmečių (kaip senųjų pradinį ir keturklasių gimnazijų junginių); 74 aukštesnės specialinės (tai kaip buvusios aukštesnės amatų) mokyklos; visose tose mokyklose — pusė milijono su viršum mokinių; aukštųjų mokyklų visos tuzinas, jose studentų 44,500; vien Kauno Politechnikos Institute 16,400 studentų, ir jis per metus jau išleidžia beveik tryliką šimtų diplomuotų inžinierių. Ir taip toliau.

Du Lietuvoje šiuo metu vyriausio švietimo pareigūnai neseniai pažvelgė į švietimo padėtį ir šiek tiek iš kito šono.

Gedvilas, švietimo ministras, pranešime apie bendrojo lavinimo mokyklų lygį pabrėžė, kad iš 10,554 abiturientų, pereitų vasarą laikusių egzaminus į aukštąsias mokyklas, 3,378 (32%) neišlaikė. Iš 316 jaunuolių, baigusių vidurines mokyklas su aukso ar sidabro medaliais 160 (vos daugiau kaip pusė) pasirodė maždaug verti medalių, o kiti turėjo būti įvertinti žymiai silpniau, iš jų 62 (maždaug kas penktas medalininkas) egzaminų irgi neišlaikė. Ypač, esą, blogai pasirodė vakarinių mokyklų abiturientai. Taigi, mokosi daug, išsimoko gerokai mažiau.

Mokyklos teisinasi, esančios priverstos rūpintis, kad tik būtų daugiau baigiančių, kad nebūtų antramečių. Vengdami papeikimų, mokytojai ir mokytojos mokiniams rašo patenkinamus ir net gerus pažymius, nes juo daugiau statistikoje mokinių su gerais pažymiais, tuo geresnis mokytojo vardas vyresnybės akyse. M. Gedvilas dabar konkrečiais pavyzdžiais rodo, kokių raštingų nemokėsi esama tame didžiuliam mokyklų baigusiųjų skaičiui (Tar. Mokytojas, 1965.).

Henrikas Zabulis, aukštojo mokslo komiteto pirmininkas, tą patį dėstė ir apie aukštojo mokslo lygį (pranešime, paskelbtame Mokslo ir Technikos žurnale, 9 numerį):

"Bendras mokymo lygis aukštesiose mokyklose yra gana žemas, o mokymo proceso organizacija labai primityvi. Aukštoji mokykla palaipsniui labai priartėjo prie vidurinių mokyklų mokymo metodikos".

"Juk per mūsų mokyklas" pareiškia aukštojo mokslo komiteto pirmininkas, "praeina labai daug jaunų žmonių, kurie tik labai retais atvejais tikrai žino, ko jie siekia".

"Perdėtai daug vietos mokymo planuose buvo skiriama gamybiniam mokymui (čia kalbama apie Chruščiovo reformas. E. red.). Perkrovimas gamybiniu dar-

bu turėjo būti kompensuotas mokymosi susilpninimu. Nusistovėjo naujas reikalavimų mastas, šiek tiek žemesnis, negu reikia."

"Studentai buvo stumiami iš kurso į kursą, nesistengiant išryškinti gabiausių, atsijoti silpnuosius."

"Dabar tie dalykai esą vėl taisomi. Bet kol kas — specialistų skaičius statistikoje (ir propagandoje) nurodomas tūkstančiais, o įmonėse tebetruksta mokančių specialistų ir, kaip sako H. Zabulis:

"respublika niekaip negali išbristi iš antros vietos Tarybų Sąjungoje praktiku gausumo atžvilgiu". (Praktikai — specialistų vietose dirban tieji tos specialybės pramonės iš praktikos, o ne aukštojo mokyklų. "Antrojoje vietoje praktikų gausumu" reškia — antrojo vietoje nuo galo specialistų apsirūpinimu).

Pažymėjęs, kaip aukštosios mokyklos Lietuvoje moderninamos, jų tvarkytas padėtį vertina šiuo pareiškimu:

"Mūsų respublikos aukštosios mokyklos šia prasme atsilieka ne tik nuo kitų respublikų aukštųjų mokyklų, bet tam tikra prasme netgi nuo mūsų technikumų."

Bet, esą: "Aukštųjų mokyklų kolektyvai stiprūs... Jie žino, kas reikia daryti, norint ištaisyti esamus trūkumus". Turbūt, tikėdamasis, kad iš aukščiau nustatomi planai, kontingentai ir biudžetai nesudrąsins jų nuo darymo to, ką jie žino, H. Zabulis teigia, kad padarys. Kiekvienu atveju, abudu aukšti švietimo pareigūnai patikslino dabartinį Lietuvos švietimo paveikslą: **kiekybiškai be atodairos išpleta, kokybiškai nusilpusį žemyn.**

(ELTA)

KAIP MASKVA ŠEIMININKAUJA

Sovietų Sąjungos 1966 m. biudžete Lietuvos respublikai nustatyta pajamų išlaidų suma 838,650,000 rublių. Kūčių dieną Vilniuje respublikinis sovietas turėjo tą biudžetą priimti su kai kuriais patikslinimais, susijusiais su pramonės administracijos pertvarkymu. Patikslinimus apskaičiuoti pavesta Sov. Sąjungos vyrausybei.

Svarbiausias sovietinio biudžeto pajamų šaltinis yra apyvartos mokestis, kurį moka visi gyventojai, ką nors (net ir duoną) pirkdami. Tas mokestis įskaitytas į kiekvienos prekės kainą ir sudaro nuo 10 iki 40 ir net 60 nuošimčių kainos.

Visus mokesčius renka vietinės mokesčių įstaigos, tvarkomos per sąjungines respublikines finansų ministerijas, t. y. per centrinės finansų ministerijos padalinį respublikose. Mokesčiai įskaitomi į bendrą sovietinį iždą. Biudžeto įstatyme kasmet nurodoma, kiek kurioje respublikoje surinkto mokesčio kuriai respublikai bus "grąžinta".

Privilegiuotoje padėtyje šiuo atžvilgiu yra Kazachija (Kazachstanas). Ten ne tik visą 100% apyvartos mokesčio atiduoda, bet numato pridėti dar subsidiją — daugiau kaip milijardą (bilijoną)

Drg. K. Bielinį prisiminus

Buvau Mintaujos gimnazijos trečios ar ketvirtos klasės mokinys. Vieną subvakarį pakvietė ir mane į dideinį moksleivių bendrabutį. Tai buvo "Kūdikio" draugijėlės sueiga. Pranešimą darė Kipras Bielinis, jau aukštesnės klasės mokinys.

Kad apie sueigą nesužinotų kam nereikia, buvo sakoma ir elgiama, lyg tai būtų vardadienis, todėl ir dainavome ir šokome berniukai su berniukais, nes mergaičių nebuvo. Per šokių Kipras ir mane paegzaminavo — likome draugai visam gyvenimui.

1905 metai. 1906 m. pradžioje Vilniuje socialdemokratų partijos konferencija. Jos visų dalyvių nebeatsimenu, bet ji buvo vadinamoje Jakobinėje, dideliame kambary, kur gyveno A. Purėnas (kupiškietis jį vadino Pūronu), P. Bugailiškis, iš Petrapilio atvykęs Kleofas Jurgelionis. Gyvųjų tarpe, be manęs, bene bus likęs prof. Pr. Mažylis.

Ilgą pertrauką. Susitikome su Kipru Petrapily, 1917 metais jam atvykus iš Sibiro. Vėliau nepriklausomoje Lietuvoje prasidėjo su Kipru artimesnis bendradarbiavimas. Tai buvo svarstant seimo samatas Seimo Ekonominėje Komisijoje, kurioje Kipras dalyvavo kaip socialdemokratų atstovas, o aš atstovavau Krašto apsaugos ministerijai.

Pinigių nebuvo, reikėjo vykdyti rekvizicijas. Tai buvo opus ir skaudus reikalas. Kipras pasireiškė savo labai logingą ir praktišką galvojimu. Tos komisijos pirmininkas kun. Juozas Vailokaitis yra pareiškęs, kad jis visu 100% palaikytų Vokietiją.

Kipro kandidatūra į Valstybės kontrolierius.

Demokratiniam seimui dienas užbaigiant, teko pasirūpinti įjungti Kiprą į kokią nors įstaigą pastoviam darbui. Buvau žemės ūkio Rūmams Steigti Organizaciniame Komite. Viso buvo 7 nariai, dauguma tautininkų. K. Bielinis buvo pasiūlytas vyr. buhalteriu. Dailės komisijos stoji pietus prieš tai. Balsavimą atidėjome. Ejau pas žemės ūkio ministerį J. Aleksą prašyti nespriešinti. Sutiko. Šiaip taip su "atskiromis nuomonėmis" nutarėm Kiprą priimti. Taip Kipras tapo skyriaus vedėju ir tvarkė jų atskaitomybę. Rūmų samata siekė per 8 mil. litų.

Kartu steigėme "Marginius". Aš parūpindavau kreditų su Pienocentro ir Lietuvos garantijomis.

Kipras attingai prisidėjo leidžiant "Sodžiaus Meną" Vokiečių okupacijos metu bendradarbiau pogrindžio reikalais.

Kai jis išvyko į JAV, o aš pasilikau Vokietijoje, uoliai susirašinėjome partijos ir kitais visuomeniniais reikalais.

Nepamirštas susitikimas man atvykus į JAV pas drg. Steponą Kairį, kur, be jo, buvo Kipras ir aš. Visi tikėjome dar susitikti. Deja, tai buvo jau paskutinis susitikimas.

Šie metai man buvo sunkūs: netekau nuoširdžių artimų bičiulių — Jono Fleddžinskio, Felikso Bugailiškio, o dabar drg. Kipro.

Laimingų naujųjų metų draugams ir bičiuliams!

Jonas Glemža

Vokietija.

Gen. J. Juodišius likimas

Nepriklausomos Lietuvos karinomenės generolas Jonas Juodišius buvo vienas iš to būrio aukštųjų karininkų, kuriuos komunistai, užėmę Lietuvą, pasiuntė į Maskvą "pasitobulinti". Išvažiavo jų ir daugiau, kai kurie jų vėliau užėmė vienokias ar kitokias vietas kariuomenėje ir kitur, bet apie jį nebuvo nieko girdėti. Ir štai, tik iš prieš kelis mėnesius iš Lietuvos grįžusio Alf. Miluko sužinota, kad gen. J. Juodišius buvo su juo kartu Intos (Vorkutoje) vergų stovykloje ir ten mirė.

Toje stovykloje mirė ir prof. Karsavinas, joje vergavo vysk. Ramanas, kun. Adomas Alminas, kun. Viskanta, gen. Žilys, maj. Polojanskis, gen. Pečiulionis.

GERIAU MIRTI, NEGU KENKTI TĖVYNEI

Taip pasielgė Rytų Vokietijos ministerio pirmininko padėjėjas, ūkio planavimo viršininkas Apel. Jį vertė pasirašyti sutartį su Sovietų S-ga, pagal kurią sovietai gaus 15 bilijonų dolerių vertės prekių, mokėdami už jas bent trečdaliu mažiau, negu kitur turėtų mokėti. Nenorėdamas dėti parašo tokioje žalingoje jo tėvynei sutartyje, Apel nusišovė.

Sovietų Sąjunga taip iš-

Lietuvių tautai ir lietuvių socialdemokratijai mirtis išplėdė dar vieną jos geriausiųjų sūnų, visą amžių kovojusį už savo tautos laisvę ir darbo žmonių gerovę, įviesaus atminimo

KIPRĄ BIELINĮ.

Skausmingu momentu Velionio giminėms, bendra. minčiams ir bendradarbiams reiškiamo giliai užuojautą ir kartu liūdimę.

Kanados Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos
Centro Komitetas

LSDP Užsienio Delegatūrai

Mielam bičiuliui i. draugui KIPRUI BIELINIUI mirus, siunčiu nuoširdžią užuojautą.

Jis buvo ne tik vienas iš Lietuvos socialdemokratijos vadovų, kurios eilėse per daugelį dešimtmečių kovojo dėl nepriklausomybės ir už demokratinio socializmo idėjas: K. Bielinis buvo taip pat mūsų partijos Rygos komiteto narys 1907 metais ir dėl to buvo caristinio režimo nuteistas katorgai. Nepriklausomybės laikotarpyje K. Bielinio asmenyje mes, latviai, Lietuvoje turėjome didelį mūsų partijos ir mūsų krašto draugą. Mes vėl kartu dirbome su juo antrojo pasaulinio karo metu Baltijos rezistencijoje.

Šviesų atminimą apie šį didįjį socialistą, demokratą ir Baltijos kovotoją dėl mūsų bendros laisvės turės Latvijos socialdemokratų tėvynėje ir emigracijoje.

Latvijos Socialdemokratų Partijos

Užsienio Komiteto vardu

Brūno Kalniņš

Stockholm, 1965 m. gruodžio 16 d.

Kairėje Vokietijos kancleris Ludwig Erhard, kai jis buvo atvykęs į Washingtoną, vidury JAV valstybės sekret. Dean Rusk, dešinėje viceprezidentas Humphrey.

Jacqueline Kennedy, atrodo, ne mažiau džiaugiasi, kaip ir tie vargingųjų tėvų vaikai, kurie buvo pakviesti į Hodgson Centrą New Yorke pažūrėti atitinkamo filmo.

naudoja visas valstybes, kurias ji turi pavergusi. Taip yra išnaudojama ir Lietuva. Iš kurios sovietai viską ima pnsvelčiui, o duoda tik plėšdami keleriopai daugiau, negu tie jų dalykai verti. Kažin, ar nuolankiems lietuviškiems Maskvos tarnams irgi atbunda kada sąžinė, visai tai regint?

ADMINISTRACIJOS PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

PAVERGTIEJI VALST. DEPARTAMENTE

Gruodžio 14 d. Washingtono Valstybės sekretoriaus pavaduotojas U. A. Johnsonas priėmė Pavergtųjų Seimo delegaciją, kurią sudarė seimo pirmininkas V. Sidzikauskas (Lietuva), dr. G. Dimitrov (Bulgarija), dr. J. Lettrich (Čekoslovakija), S. Korboniski (Lenkija) ir F. Nagy (Vengrija).

Delegacija taip pat lankėsi pas Valstybės sekretoriaus padėjėją pav. W. J. Stoesselį ir Rytų Europos skyriaus direktorių R. E. Lesle.

Atviras ir draugiškas pasikeitimas nuomonėmis Centro ir Rytų Europos opiaisiais šiuo dienų klausimais užtruko apie tris valandas. Pasikalbėjimuose aiškėjo visiškas principinis JAV vyriausybės ir Pavergtųjų Tautų Seimo atstovų patvirtinimas dabartinės tarptautinės padėties raidos ir dėl Centro ir Rytų Europos krastų laisvės ir nepriklausomybės atstatymo sutapimas.

(ELTA)

ALTO PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Valdyba į jos š. m. lapkričio 20 d. užklausi- mą atvykusio į Chicago universitetą prof. J. Kubiliaus ir jo veiksmų lietuvių tarpe reikalu gavo Valstybės Departamento gruodžio 7 d. paaiškinimą, kuriame dėkojama ALT už susirūpinimą kelianu klausimu ir ta progą paaiškinama, kad prof. J. Kubilius yra atvykęs į JAV pagal JAV-SSSR kultūrinių mainų sutarties VI sekcijos 3 paragrafą, kaip paskirtas 1965 m. kovo mėn. Sovietų Sąjungos aukštesniojo mokslo ministerijos atstovas pasikeisti su JAV profesoriais mokslinėmis žiniomis, ir, jeigu jis būtų skiriamas vadinamos Sovietų Lietuvos vyriausybės, jo atvykimas nebūtų JAV vyriausybės patvirtintas. Jo veiksmų lietuvių kilmės amerikiečių tarpe yra priešingi sutarties dvasiai.

ALT gavo 500 dolerių palikimą pagal testamentą mirusio Dominiko Bernatavičiaus iš Powtucket, R. I.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, B. Armonienės atsiminimai iš Sibiro vergų stovyklos, surašyti A. J. Nasvyčio, 222 psl., kaina \$3.95.

HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, parašė Kostas Jurgėla, kaina \$10.

"Twenty years' struggle for freedom of Lithuania." redagavo J. Audėnas, kaina \$1.50.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Vytautas the Great Duke of Lithuania, dr. J. B. Koncius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Maiki, šiandien aš pasakysiu tau: Apy Niu Yr!

— O aš pasakysiu tėvui: Laimingų Naujųjų Metų!

— Bet kaip tu, Maiki, rokuoji: ar naujieji metai galės būti laimingesni už senuosius? Va, gazetos rašo, kad Vietname prieš amerikonus pradėjo buntavoti budistai. Nu, tai išvirozyk man, kokio bieso jie nori?

— Tėve, jie nori ne "bieso", bet taikos ir laisvės. Jie nenori pražūtingo karo savo tėvyneje.

— O kas jiems tą tėvynę davė?

— Jie atėjo tenai dar prieš Kristų, kada niekas tenai negyveno.

— Ale jie turi būti dideli glusai.

— Kodėl?

— Todėl, kad nori laisvės ir priešinas amerikonomams. Juk turėtų žinoti, kad amerikoni nori duoti jiems garantuotą laisvę. Kai išgalbys komunistus, tai bus ir laisvė, ir pakajus. Ai bečiū!

— Tėve, jie nėra glusai. Jie žiūri ir mato, kad amerikiečių tikslai yra kitokie, negu jų pačių, todėl jie ir šiašias prieš karą.

— Na, o kokie jų tikslai?

— Jie nori susivienyti su šiaurės Vietnamu, tėve.

— Nu, tai kur čia jų razumas? Juk šiaurės Vietnamas tai komunistų velniava.

— Mums taip atrodo, žiūrint iš Amerikos, tėve, bet vietnamiečiams atrodo kitaip. Matai, yra du magnetai, kurie traukia juos krūvon. Vienas magnetas yra komunizmas, kuris traukia krūvon komunistus, o antras magnetas yra budizmas, kuris traukia budistus vienybėn.

— Tai tu žiūri komunistiškai?

— Ne, tėve. aš ne komunistas; aš žiūriu į pasaulį realistiškai ir matau jį tokioj švieso, kokioje jis iš tikrųjų yra, o ne tokioj, kokioj mum norėtųsi kad būtų. Aš matau, kad abiejų Vietnamų gyventojai yra vienos tautos vaikai, kuriuos jungia ir viena tikyba — budizmas. Todėl man atrodo visai natūra-

lu, kad jie nori gyventi vienybėje.

— Ne, Maiki, negalima prie to prileisti, kad jie susivienytų.

— Teve, bet taip yra nutarusi ir tarptautinė Zėnėvos konferencija, kuri 1954 metais užbaigė prancūzų karą su Indokinijos komunistais. Jos nutarimas tada pareikalavo, kad abidvi Vietnamo respublikos būtų sujungtos į vieną valstybę. Tą nutarimą pasirašė Anglija, Prancūzija, Sovietų Rusija ir kitos valstybės.

— Nu, tai kodėl nesusivienijo?

— Todėl, kad pietų Vietnamas jau buvo susisukusi brolių Diemų diktatūra. Jie buvo Romos katalikai ir bijojo, kad susivienijus juos nenustelbtų budistai, kurie tikrai būtų juos iš valdžios pašalinę. Todėl jie, kaip ir pridera diktatoriams, Zėnėvos nutarimą ignoravo. Tas nutarimas reikalavo ir plebisito, kad šiuo klausimu gyventojai pasisakytų visuotiniu balsavimu, bet Diemų diktatūra neleido savo žmonėms nei balsuoti. Dėl to žmonės sukilo ir prasidėjo revoliucija. Diemų diktatūra nebūtų atsilaukusi, nes per ilgą karą su prancūzais kraštą buvo labai nualintas. Bet buvęs mūsų prezidentas Eišenhoweris pasiūlė ekonominę pagalbą ir nusitūpė pata- rėj, kad padėtų kraštą atstatyti. Nežiūrint to, Diemų diktatūra buvo nuversta ir diktatoriai sušaudyti, tik vienas jų pabėgo Romon. Buvo sudaryta kita generolų diktatūra. Mūsų vyriausybė ir čia davė paramos. Bet ir ši neilgai laikėsi. Buvo sudaryta trečia, ketvirta ir penkta, ir nei viena negalėjo pabūti. Mat, revoliucija plito, komunistai ėmė vieną po kitą, ir amerikiečių čiams atrodė, kad Vietnamo generolai nemoka ar nenori komunistams priešintis, todėl vienus šalino ir rinko kitus. Pagaliau pradėjo siųsti savo ginkluotų jėgų į Vietnamą. Tada įsikio tevaikai, kuriuos jungia ir viena tikyba — budizmas. Todėl man atrodo visai natūra-

— Nu, tai kodėl budistai ten savo karo jėgas. Jeigu ne Amerika, Vietnamo generolų valdžia seniai jau būtų nuversta. Ar aišku?

— Iš vienos pusės aišku, o iš kitos — ne.

— O iš kurios neaišku?

— Neaišku, kodėl budistai kunigai šiašias prieš amerikonus. Juk jie ne komunistai.

— Jie, tėve, prieš amerikiečius nieko neturi, bet jie priešingi karui. Budistų vadkas neseniai skundėsi amerikiečių karo vadams, kad vien tik Quang Nam provincijoje karo lektuvai šimet sunaikino 26 pagodas, tai yra budistų bažnyčias. Viena pagoda šiomis dienomis buvusi tyčia išniekinta: numušta Budos galva ir šventovė priteršta. Vienas vienuolių mates, kad iš jos išbėgęs jūrininko uniformoje vyras. Amerikiečių vyresnieji nenori to kaltinimo priimti. Ešas, negalimas daiktas, kad Amerikos jūrininkas tai padarytų. Tačiau budistai baisiai įsižeidė. Išniekintos pagodos viršininkas grumojas pasidarysias hara-kiri, kas reiškia vidurių sau išleidimą. Tai parodo, iki kokio laipsnio budistai yra sužadinti. Ar dabar aišku, kodėl jie protestuoja?

— Jė, Maiki, dabar supratau. Neatrodė, kad naujieji metai atneštų mums pakajų.

Imigracijos painiava

Naujas imigracijos į JAV įstatymas (PL 89-236) pradeda veikti š. m. gruodžio 1 d. Lapkričio pabaigoje Valstybės departamento pareigūnai sukvietė imigracijai besirūpinančių organizacijų (ir Balso) atstovus ir aiškino naujojo įstatymo praktišką pritaikymą. Iš valdžios pareigūnų paaiškėjo, kad kurie ir mums lietuviams įdomūs dalykai.

AR TURITE KELEIVIO KALENDORIŲ 1966 M?

Pasiskubinkite įsigyti, nes gali pritrūkti!

Jo kaina tik 95 centai.

nė Kinija ir Sovietų Rusija. Jau pradėdama bijoti, kad gali kilti trečias pasaulinis karas, todėl pasaulis daro į Washingtoną spaudimą, kad iš Vietnamo pasitrauktų. To reikalauja ir daugelis amerikiečių. Buvo suruoštas net masinis protesto žygis į Washingtoną. Piktavo prezidento Baltuosius Rūmus, kalbėtojai reikalavo baigti Vietnamo karą. Washingtono policijos apsaikavimu, buvo 25,000 žmonių. Tėvas turėtų visa tai žinoti, nes kartą aš jau kalbėjau apie tai.

— Ne, Maiki, tu man visko nepasakei.

— O kas dar neaišku?

— Nepasakei, kodėl Amerika siunčia savo vaiską į Vietnamą? Argi Vietnamo valdžia neturi savo žmonių su komunistais muštis?

— Žmonių Vietname yra, tėve. Jungtinių Tautų apsaikavimu, tenai yra 15, 317,000 gyventojų. Bet žinios sako, kad du trečdaliai eina su komunistais. Jei tai tiesa, tai valdžia turėtų tik apie vieną trečdalį, bet ir šitie nevisi jai pritaria. Štai, tėve, kodėl Amerika siunčia ten savo karo jėgas. Jeigu ne Amerika, Vietnamo generolų valdžia seniai jau būtų nuversta. Ar aišku?

— Iš vienos pusės aišku, o iš kitos — ne.

— O iš kurios neaišku?

— Neaišku, kodėl budistai kunigai šiašias prieš amerikonus. Juk jie ne komunistai.

— Jie, tėve, prieš amerikiečius nieko neturi, bet jie priešingi karui. Budistų vadkas neseniai skundėsi amerikiečių karo vadams, kad vien tik Quang Nam provincijoje karo lektuvai šimet sunaikino 26 pagodas, tai yra budistų bažnyčias. Viena pagoda šiomis dienomis buvusi tyčia išniekinta: numušta Budos galva ir šventovė priteršta. Vienas vienuolių mates, kad iš jos išbėgęs jūrininko uniformoje vyras. Amerikiečių vyresnieji nenori to kaltinimo priimti. Ešas, negalimas daiktas, kad Amerikos jūrininkas tai padarytų. Tačiau budistai baisiai įsižeidė. Išniekintos pagodos viršininkas grumojas pasidarysias hara-kiri, kas reiškia vidurių sau išleidimą. Tai parodo, iki kokio laipsnio budistai yra sužadinti. Ar dabar aišku, kodėl jie protestuoja?

— Jė, Maiki, dabar supratau. Neatrodė, kad naujieji metai atneštų mums pakajų.

1. Dėl vizų išdavimo padidėjusio darbo greičiausia bus pakeltas vizos mokestis iki 50 dolerių.

2. Vizoms gauti ir toliau bus reikalingi afidevitai (Balso afidevitai visur pilnai pripažįstami).

3. Po š. m. gruodžio 1 d. daugeliui imigrantų reikės turėti be afidevito dar ir darbo pažymėjimus. Tų pažymėjimų nereikės senkam, vaikams, ligoniams ar vyksiantiems dirbti, pvz., šeiminkėms, tarnaitėms darbu. Darbo sekretorius sudarys sąrašus tų darbų, kuriems JAV visada trūko darbininkų (pvz., ūkiui, kasykloms, namų ruošai ir pan.) Tiems darbams pažymėjimų nereikės.

4. Sena privilegijuota registracija imigracijai bus pervesta į naują, ir atskirai persiregistruoti nereikės.

5. Kiekvienais metais į JAV galės atvykti 10,200 nuo komunizmo pabėgusių tremtinių (refugees).

6. Protiniai nesubrendę irgi galės lengviau pas savo artimuosius į JAV atvykti, jei Valstybės gynėjas tokiu atveikiui pritaras (protiniai ligoniniai prilyginti džiovininkams).

7. Žymiai pasunkės atvykimas į JAV Pietų Amerikoje gimusiems. Jiems yra dabar nustatyta kvota, be afidevito, dar reikės ir giminės turėti darbo pažymėjimus.

8. Jei imigrantas savo pragyvenimui JAV-se turi pakankamai pinigų, tokiu darbu pažymėjimo nereikės.

Susirinkime paaiškėjo, kad dar daug imigracinių problemų neišspręsta ir naujų instrukcijų, formų, taisyklių neparuošta. Atrodo, kad ne tik imigracinės įstaigos Amerikoje, bet ir Amerikos konsulatų yra perkrauti darbu ir painiavomis. Kokį pusmetį imigracija į JAV vyks neplaningai, ir norintieji atvykti turės daug vargo ir nesuspėjimų. Tačiau atrodo, kad pagal naują įstatymą į JAV atvyks žymiai daugiau žmonių, kad atvyks daugiau lietuvių iš Lietuvos, jokios vilties nėra, nes okupantas jų neišleidžia.

Kun. L. Jankus,
Balso Reikalų Vedėjas

BALFO MĖNUO

Lapkričio mėnesį Balso centras turėjo 5,432 dol. pajamų, per tą patį laiką išleido 5,761 dolerį. Didžioji pajamų dalis buvo aukos bendrai šalpai — 4,408 doleriai.

Išleista buvo siuntiniamis į Sibirą, Lietuvą 1,960 dolerių. Vasario 16 gimnazijai pasiūsta 1,078 dol., Vokietijos lietuviams nusiūsta grynais pinigais 944 dol.

Lapkričio mėn. Balso centras išsiuntė 83 individualias siuntas: 28 į Lietuvą, 32 į Lenkiją, 9 į kitus kraštus; taip pat buvo pasiūsta 5 vaistų siuntiniai į Lenkiją ir 9 knygų siuntiniai įvairius pasaulio kraštus.

Balso centrui paprašius enciklopedijos, atsiėmė net penki geradariai. L. Enciklopedija jau gauta ir siunčiama lietuviukams moksleiviams į Angliją.

Alice Marie Kellar buvo rasta nuoga ir nuzudyta savo bute Butler, Pa. Jos dviem vaikams nepadaryta nieko blogo. Nusikaltėlis dar neišaiškintas.

Birutė ir Antanas Novickiai

paaukojo Balso šalpai 10 dolerių vietoje kalėdinių sveikinimų. Daugelis žino, kad Birutė nesveikuoja ir tokius sveikinimus parašyti nėra lengva. Ponai Novickiai New Yorko Balso vajui paremti pridėjo dar dešimt dolerių.

BALFAS ŽYMAI PRATURTEJO

Balso Centras jau gerai jaučia rudens derlių. Paskelbus spaudoje rūbų trūkumą, rėmėjai pradėjo rūbus gabenti į Balso Centrą ryšuliais, siuntiniais ir net sunkvežimiais. Kearny, N.J., lietuvių parapija atvežė per 5,000 sv. gerų rūbų; Elizabeth, N.J., atgabeno 2,000. Aušros Vartų parapija ir kitai — po mažiau. Šiuo metu sandėlyje jau yra per 10,000 svaru drabužių (sandėlyje gali tilpti 50,000 sv.).

Lapkričio mėn. į Centrą pristūta bendrai šalpai stambesnės pinigų sumos: iš Clevelando 1,200 dol., Worcester, Mass., 550 dol., Grand Rapids, Mich., 216, Stamford 260, Detroit 114, Rockford 300, Elizabeth 292, Flint 106, Hartford 300, Linden 85 dol. Paminėtos vietovės dar ne visos baigė rudens vajų. Lapkričio mėn. Balso Centras išrašė 54 čekius — išleido 5,325 dolerius. Atrodo, kad pirmą kartą po daugelio sausų mėnesių bus vienas su liekana.

K.L.J.

RADO 18 MIL. DOLERIŲ VERTĖS NARKOTIKŲ

Policija suėmė 5 asmenis New Yorko ir karininką Conder iš Columbus, Ga., ryšium su pas Conder rastu heroinu (narkotikų rūšis), kurio vertė vieni apskaičiuoja 18 mil. dolerių, o kiti net 100 mil. Kokia kaina to heroina bebūtų, bet policijos duomenimis tai yra didžiausias kiekis, kokį bet kada policija yra užčiupusi.

Conder neseniai iš Europos buvo grąžintas į JAV, ir jis tą heroiną atsivežė paslėpęs savo šaldytuve. Manė vyras sausas išėiti ir gerai uždirbti, bet dėl policijos georo uoslės smarkiai įkliuvo.

**Išrašykite
KELEIVĮ
savo draugam**

Naujausios KNYGOS

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA, II tomas, redagavo Bernardas Brazdionis ir Benys Babrauskas, 700 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašytojo kūrybos pavyzdžiai.

AUKSO ŽAISIS, pasakiuska 3 veiksnių komedija, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 159 pusl., kaina \$2.

Už šį veikalą autorė 1961 metais gavo L. Bendruomenės jaunimo dramos konkurso pirmąją premiją, pagal jį Chicagoje yra susuktas filmas, kurio paveikslais papuošta ir ši knyga.

Abi knygos labai tinkamos dovanoms.

IDOMIŲ ATSIMINIMŲ KNYGOS

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio, 416 psl. kaina \$6.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$5.50

DIENOJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina \$6

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 psl. kaina \$6 (Kas su "Tau, Lietuva" kartu užsisako kitas čia minimas Kairio ar Bielino knygas, tas kiekvieną sekančią knygą gauna už \$4).

NEPRIKLUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

ZVILGSNIS Į PRAITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina \$5.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitys-Karvelienė, 360 psl., kaina \$3.50.

VIEŅISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Sėrną), Antano Rūko, 206 psl., kaina \$2.

KĄ LAUMĖS LEME (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orinitaitės, 234 psl., kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barbaros Armonienės, 253 psl., kaina \$3.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje (636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).

"KELEIVIO" SUKAKTUVINIO BANKETO DALYVIŲ BENDRĄ NUOTRAUKĄ GALIMA GAUTI "KELEIVIO" ADMINISTRACIJOJE UŽ \$2.00.

Peggy Slankard šildosi Miami Beach, Fla., saulėje.

JUOZO JAKUBONIO IPEDINIAMS

Prieš metus New Jersey valstybėje mirė Juozas Jakubonis, palikdamas šiek tiek turto. Turimomis žiniomis, jis buvo gilęs iš Pasvalio apylinkės ir turėjo Lietuvoje seserį, bet velionies draugai nežino nei jos vardą, nei ištekejusios pavardės. Nesuradus velionies giminų, turtas atiteks valstybei.

Juozas Jakubonio giminės arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsului New Yorko: Consulate General of Lithuania, 41 West 82 St., New York, N.Y. 10024.

IEŠKOMI IPEDINIAI

Tareilai ar Tareilos, kilę iš Varėnos apylinkės, turi teisę į nedidelį palikimą. Amerikoje gyvenusieji vyresnieji išmirę, o apie okupuotoje Lietuvoje gyvenančius irgi trūksta žinių. Tarailų šeima gerai pažinusi poną J. Digeon, anksčiau gyvenusi Linden, N.J., bet dabartinis jos adresas nežinomas. Tarailai arba apie juos žinantieji malonėkite tai pranešti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorko: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, N.Y. 10024.

MOTERŲ SKYRIUS

Partizanai už geležinės uždangos

(Tėsinys)

KŪČIOS SU PARTIZANAI

Partizanai pasirodė ginklus. Gaidys ir Viesulas turėjo tik pistoletus. Gi atsargūs Tigras buvo ginkluotas voikišku MG 36 kulkosvaidžiu. Jis buvo vienintelė trijulė, pajėga ir viltis.

Paprastės šeimininkės pasitraukti nuo priemenės durų į kitą kambarį, Tigras su kulkosvaidžiu atsidūrė prie lauko durų. Kieme, už kelių metrų nuo durų, jis pastebėjo ginkluotus bolševikus. Tigras nieko nelaukdamas truktelėjo iš savo kulkosvaidžio.

Iš lauko atsakė automato serija. Ją paleido prie durų stovėjęs Prienų NKGB tardytojas kapitonas Kruglov Arkadij. Bet pasirodė, kad Tigro oda buvo per kieta. Kulka, pralindusi pro duris, paliko Tigro milinėje, nei viena nepasiekdama kūno. Į šį nevykusį bolševiko klerkimą Tigras atsakė nauja kulkosvaidžio serija. Duryse kulkosvaidis išgraužė geram šuniui pralįsti skylę. Prie jų tįsojo tardytojas Kruglovas. Išbaigtas kaspinas buvo pakeistas kitu. Dabar Gaidys paleido šviečiamomis kulkomis. Atidarė duris. Į kiemo tamsumą Tigras paleido dar vieną seriją. Iš rusų pusės neatsakė nei vienas šūvis, tik kieme buvo girdėti rusiškas sužeistojų keiksmas.

Partizanai išsivertė į kiemą. Šūvių vis nesigirdėjo. Gaidys klausė, kas šaudė. Vėl nei amo. Tada jis nubėgo į savo roges ir atsinešė šovinių atsargas. Gaidys apsiginklavo automatu, paimtu iš nukauto Kruglovo. Tik dabar iš šiaudų kūgio pasipylė keletas automatinų serijų. Tigrui nubrodino kišką. Šis užpykęs patraukė į kūgį. Ruskeliai vėl nutilo. Šį kartą Tigrui jau talkino ir Gaidys.

Po šio susišaudymo partizanai paliko arklius ir traukėsi pėsčiomis.

Kaip vėliau paaiškėjo, bolševikai tylėjo todėl, kad pirmaisiais šūviais Tigras nuskynė tris NKGB dalinio buvusius vadus: kpt. Kruglovą, leit. Marcinkevičių ir dar vieną rusą karininką. Išmušus visą vadovybę, likę gyvi enkagiebiai nesugalvojo, kaip toliau pulti be komandų. Jie leido partizanams pasitraukti neapsaudomiems.

Atsventę Kalėdas, tuoj abu su broliu Stepu pradėjom ruošti partizano gyvenimui. Iš įvairių vietų susirinkom tinkamą aprangą, pasirūpinome šaudmenimis. Išsardę pagrindinai pradėjom šveisti jau nuo poros metų turimus rusiškus automatus šautuvus. Nors jie net nuo keturiasdešimt trečių metų Kalėdų buvo gulėję gerai įtaisytoje slėptuvėje, visos dalys nebuvo perdaug įrudijusios. Po kelių valandų kruopštaus valymo jie maža skyrėsi nuo naujų, net medinės dalys atrodė, lyg būtų naujai perdažytos.

Stepas pasirodė už mane apsiukresnis. Jis iš kažkur ištraukė dar lietuviškas šovines ir keletą granatų. Pastarosios buvo gerokai aprūdijusios, bet jų apšveitimui nesirūpinom. Stepo žodžiais, aprūdijusios — "pamačlyvesnės". Apsiribojom patikrinę tik jų degiklius.

Daugelis parūpintų šaudmenų taip pat buvo apgėdę. Juos teko atydziai nušveisti ir patikrinti. Nemažos šovinių dalies sudrėkusį paraką bandėm išpylę pamažu džiuvinti, kaip riešutus, šiltoje sausoje vietoje. Išdžiūvusį vėl pildavom į tuteles, pirmiau patikrinę, ar nesugėdęs kapsulis. Net ir po šitokios operacijos taip patikrintais šoviniais perdaug pasitikėti negalėjom: padarytos tuteles kaklelyje deformacijos galėjo kliūti automatiniam šautuvui. Dėl to pirmas apkalbas pripildėme geriausiai atrodančiais, prastesnius palikdami atsargai.

Viską galutinai sutvarkę, išmetėm burtus, kam kuris šautuvas turi priklausyti. Stepui kluvo gražesnis, o man — su geresniu vamzdžiu ir šovinio lizdu. Ginčinėmės, kuris iš jų bus mudviem ištikimesnis.

Galvojom, kad kaip naujokam tokio pasiruošimo pakaks. O jei būsimiems kovos draugams atrodysime per menkai, tai tegul jie patys mus aprūpins geresniais, nes iš savo praktikos jie geriau žino, ko partizanui reikia ir ko nereikia.

Visi mūsų paruošti partizanavimui reikmenys buvo palikti pas K. Čia persirengėm iš anksto paruoštąs drabužiais, susiveržėm diržais, prisitvirtindami prie jų granatas bei šovines ir, suspaudę rankose pienuinius ginklus, pasirodėm atsisveikinti su namiškiais.

Motinos skruostais riedėjo ašaros. Priėję prie jos, abu priklausėm, laukdami palaiminimo. Ištiesus savo grubias rankas, bet švelnias kaip motinos, priglaudė prie savęs mudviejų palenktąs galvas ir tyliai laimino mudviejų pasirinktą kelią, kurį mums nurodė gili tėvynės meilė, prieš-

Graikijos turtuolis, didžiausias pasauly laivų savininkas Stavros Niarchos, 56 m. amž., vedė Fordo II dukterį Charlotte, 24 m. amžiaus.

A. Jakubėnas

SENIEMS METAMS

O, metai senieji, palydžiu aš jus,
Kaip draugas, kaip mylimas brolis,
Nors vienas nelaimės ir vienus vargus
Jūs mūsų gyvenimui teikėt.
Nei džiaugsmo šėšelio, nei laimės saldžios
Neteko vargdieniams regėti.
Vien godūs turtuoliai, ištroškę valdžios,
Čia pragarą liepė kentėti.
Kovoti vis teko, kovoti ir žengt
Į platų gyvenimo taką —
Tai skurdo prakeikto mes einam nutrenkt
Po vėliava savo raudona.
Nes minio, vargdienių, prislėgtos kančių,
Nematė dar tekančios saulės —
Nei giedriąją naktį skaisčių žvaigždžių,
Nei atilsio raminančio juos.
O, metai senieji, palydžiu aš jus —
Tik neškite mūsų vargus, nelaimės!
Su auštancia diena mes šaukiame visus
Į kovą už įviesą ir laimę žmonijos!
Mūsų rankos pūslėtos, nuvytę veidai
Aprėškia pasauliui senajam,
Kad griuva tvirtovių seni pastatai,
Kad rytmečiui giedam naujam.

Nailonui 25 metai

Šių metų gegužės 15 d. sugalėjo suspėti tų kojinių dar

kako 25 metai, kai Amerikos gauti. moterys gavo dovaną, kuri kiekvienai jų suteikė ir šian-

dien tebeikičia didelio nes ir tekalbėjo. Tada apie džiaugsmo, malonumo ir pa-

togumo. Tai nailonas. Esą, jos labiau permatomos

Pirmą kartą apie tą me- negu voratinklis, stipresnės džiagą užsiminė du Pont vi-

negu plienas. Sklido gandas, kad tų kojinių nebus galima

A. Stine 1938 m. spalio 27 sudėvėti, todėl du Pont bendrovė

d. Jis, kalbėdamas New bendrovė buvusi verčiama

Yorko pasaulinės parodos netokią patvartą medžiagą

komitete, pasakė, kad iš naudoti. Kalbėjo, kad tos anglės, oro ir vandens yra

pagaminta pirmoji sinteti- čios ir kad kažkokia studen-

nė medžiaga, kad bendrovės tē, jas dėvėdama, mirtinai chemikai tą medžiagą sukū-

re prieš kelerius metus ir jai istobulinti bendrovė išleido

27 milijonus dolerių. ir 1940 m. gegužės 13 d. į-

Keliems mėnesiams pra- vaičiuose prekybos sandė- slinkus po to pareiškimo nai-

loninės kojinės buvo paro- liuose jų buvo jau 4 mil. po- ru. Kitą dieną bendrovės ty-

dytos San Francisco tarp- rimų skyriaus vedėjas dr. tautinėje parodoje, o 1939 Hoff per radiją kalbėjosi su

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsa-
kyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės
reikalais. Tie klausimai turi būti bendro
informacinio pobūdžio. Klausimus ir at-
sakymus spausdinsime šiame skyriuje.

Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio
skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo
adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Aš kelis metus gyvenau
kaimynystėje su vienu senu
ir nesveiku žmogumi. Jis bu-
vo reikalingas pagalbos, tai
aš jam padėjau visokiais bū-
dais. Aš jam parnešdavau
ką reikėjo iš krautuvės, sa-
šlavu dėžes išnešdavau, snie-
gą kasdavau ir panašiai. Jis
man niekada nemokėjo, bet
vis sakydavo, kad kai jis pa-
rašys testamentą ir paliks
kam savo namus, tai jis tam
primins, kad man atlygintų
už mano darbą. Jis tai saky-
davo prie kitų ir aš turiu liu-
dininkų.

Kai jis visai susirgo, tai
išvažiavo pas vieną giminai-
tį gyventi ir ten pasimirė. Aš
tada susisiečiau su tuo gim-
naitėiu ir klausiau, ar mano
vardas paminėtas testamen-
te. Jis sako, kad ne. Ar aš

galiu ieškoti ir reikalauti,
kad man atlygintų už mano
patarnavimus?

"Keleivio" skaitytojas

Atsakymas

Pažadas palikti kam nors
ką nors testamentu turi būti
padarytas raštu. Kitaip toks
pažadas yra nieko vertas.
Nesvarbu, kiek Tamsta turi
liudininkų. Tai tiek dėl tes-
tamento.

Kitas teisinis pagrindas,

kuriuo remiantis Tamsta ga-
lėtų ieškoti atlyginimo už
savo patarnavimus, yra
"contract", t. y. susitarimas,
pagal kurį Tamstai buvo pa-
žadėta užmokėti už padary-
tą darbą. Žmogui mirus, jo
padarytos sutartys ir susita-
rimai "nemiršta" su juo.
"Executor" arba "Adminis-
trator" yra atsakingas už mi-
rusiojo prievoles. Tačiau
Tamsta vargu ar galėtų i-
rodyti, kad Tamstos tie pa-
tarnavimai nebuvo padaryti
norint pagelbėti sergančiam
kaimynui, o kad jie buvo pa-
daryti tarpusavių susitari-
mu; būtent, kad Tamsta
tikėjaisi būti atlyginamas,
o Tamstos kaimynas žinojo,
kad Tamsta dirbi, laukda-
mas atlyginimo. Tokio po-
būdžio patarnavimai, kaip
Tamstos, dažnai atliekami
vieno kaimyno kito kaimyno
labui, nelaukiant atlygini-
mo. Taigi Tamsta turėtum
didelių sunkumų įrodyti,
kad Tamstos atveju aplinky-
bės buvo kitokios. Mano ma-
nymu, Tamsta nieko nelai-
mėsi.

Ką rašo „KELEIVIO“

KALENDORIUS 1966 metams

Iš pat pradžių eina kalendorinės žinios, o toliau:

Vorkutos daina.

Ar bus pasiektas mėnulis?

Zinotinos datos.

Vasario 16 gimnazijos rūmai.

Tarptautini, 24 valandų laikas.

Ką mums duos "Medicare"?

Įdomi Vilniaus senovė.

Kaip rašyti Dievą?

Kaip buvo vagiamos merginos Lietuvoje?

Kaip rusai atrado Aliaską?

Kaip jie Aliaską prarado?

Kodėl vyrai pameta šeimas?

Amerikos moterų perteklius.

Kaip žmonės išmoko kalbėti?

Civilizacija su nuodais.

Kur veda progresas?

Hitleris buvo nušautas saviškių.

Dalykai, kuriuos reikia žinoti

(apie kalorijas ir vitaminus)

Naudingi patarimai šeiminiškėms.

Be to, yra daug gerų eilėraščių, juokų ir tt.

"Keleivio" Kalendoriai eina jau nuo 1912 metų ir
visada išperkami. Jie patinka žmonėms, nes straispni
trumpi, įdomūs, lengva kalba parašyti ir juos lengva
skaityti. Toks yra ir šis Kalendorius. Skaitydamas neuž-
migs.

Kalendorių gražiai paminėjo "Naujienos" ir "Tėvy-
nė", kuri mano, kad jis nukeliaus į kiekvieną lietuvišką
šeimą.

Kalendorių galima užsisakyti prisijunčiant laikraščio
prenumeratą, arba atskirai.

Kaina su prisijuntimu — tik 95 centai.

Nedelskite užsisakyti, nes gali pritrūkti!

Adresuoti taip:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

nimasis prieš elementariausių žmogaus teisių sunaikinimą,
prieš žmogaus protui neaprepiamą dvidešimto amžiaus
vergiją...

— Viešpats Dievas tesaugo judviejų žingsnius, — bu-
vo vieninteliai ir paskutiniai mamos žodžiai.

(Glas).

Ar bebus ir kaip bus nai-
lonas dar pagerintas, kas
šiandien gali pasakyti!

Vietinės žinios

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Sausio 9 d. 3 val. popiet
So. Bostono Liet. Pil. Draugijos 3-jo aukšto salėje Lietuvos mokyklos eglutė.

Vasario 6 d. So. Bostono Liet. Piličių Dr-jos 3-jo aukšto salėje Lietuvos Katalikų Moterų S-gos Bostono skyriaus vakaras.

Vasario 13 d. So. Bostono Lietuvos Pil. Dr-jos III aukšto salėje Minkų radijo talentų popietė ir N. Anglijos gražuolės balius.

Vasario 20 d. So. Bostono aukšt. mokyklos (Thomas Park) salėje Alto rengiamas Vasario 16-sios minėjimas.

Kovo 12 d. Jordan Hall komp. Dariaus Lapinsko kūrinių koncertas, dalyvaujant simfoniniam orkestrui, solistei Aldonai Stempužienei ir pianistei Aldonai Kepalaitėi. Diriguoja pats komp. Darius Lapinskas.

Kovo 15 d. Jordan Hall smuikininko I. Vasyliūno koncertas.

Kovo 25 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas estės mezzosoprano Irene Loosberg koncertas.

Balandžio 1 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas latvio baritono Janis Klavins koncertas.

FLORIDOJE PARDUODU

du medinius namus viename sklype (nuomos per mėnesį \$165) už \$9.500; dviejų butų medini namą (nuomos per mėnesį \$110) už \$6.500.

Taip pat parduodu mūrinį namą su garažu, sklypas 200 pėdų ilgio ir 280 pėdų pločio, prekystinė C5 zonoje. Galima statyti dirbtuvę, sandėlį; sklypas apdintas vaismedžiais ir daržovėmis, prie gero kelio ir krautuvio. 45 blocai nuo jūros.—viskas už \$20.000.

Morgičius duosiu kiekvienam namui. Aš esu vienas, sunku apsidirbti. Atvažiuokite vyrai ar moteris apžiūrėti. Jei susitarsime, galėsite prie manęs pasilikti visam laikui.

Joe Pundinas
1643 N. W. 43 Ave.
Miami, Fla.

GRETTA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašle, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

„Keleivis“ -
jūsų draugas!

PRINCAS — TREMTINIŲ KOMISARAS

Šio rudens JTO sesija vienbalsiai išrinko Tremtinių Komisarų princą Sadruddin Aga Khan, iranietį.

Naujojo komisaro pagerbime dalyvavo Balfio reikalų vedėjas, kuris sveikino aukštąjį pareigūną Balfio ir NCWC vardu. Sveikintojas nemažam susirinkusių būriui iškėlė dažnai nutylimą tremtinių grupę, kuria niekas nesirūpina.

Laisvam pasauly yra per dešimt milijonų registruotų tremtinių, kurių globai Jungtinės Tautos išleidžia apie tris šimtus milijonų dolerių. Tačiau niekas nesuregistruavo tremtinių komunistiniam pasauly, pav. kiek yra tremtinių Rusijoje, Kinijoje ir pan. Niekas jais nesirūpina. Buvo pažymėta, kad Balfas kiek gali padeda lietuviams Sibire ar atsidūrusiems Lenkijoje. JTO Tremtinių Komisaras turėtų atkreipti dėmesį ir į šią grupę.

Sveikinimo žody Balfio atstovas pažymėjo, kad Lietuvoje ir Sibire yra paplitę gandai, jog graži lietuvaitė yra ištekėjusi už milionieriaus princą, kuris apmoka visus lietuvių siuntinius į Sibirą. Balfas tų gandų nestengė paneigti. Tačiau dabar princui - milijonieriui Tremtinių Komisarui Balfio atstovas pareiškė, kad visos siuntos į Sibirą ar Lietuvą yra apmokamos gerų tautiečių, ne milijonierių suaukotoais pinigais (Tiesa, š. m. Balfio rudens vajui mūsų milijonierė Barbara Rockefeller iš Paryžiaus atsiuntė 100 dolerių).

Po oficialios dalies princas Sadruddin Aga Khan asmeniskai pagyrė Balfio atstovą už drąsų žodį, nusifotografavo, pasisakė esąs 32 metų, baigęs Harvardo universitetą ir nevedęs.

Nors JTO Tremtinių Komisaras labai nenori tartis su rusais dėl Amerikos lietuvių išskirtų šeimų sujungimo, prašyti, kad rusai išleistų tėvus, vaikus, vyrus ar žmonas į Ameriką, bet vis tiek jam tokie prašymai rašytini. Vis bus keliamas balsas pasaulinėje institucijoje dėl sovietinio žmogaus teisių pažeidimo.

Tremtinių Komisarą būstinę yra Šveicarijoje, Ženevoje, buv. Tautų Sąjungos rūmuose. New Yorke, Jungtinėse Tautose, yra tik komisaro delegatūra.

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žeminyne, 224 pusl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Dr-ja, ji lengvai skaitoma, pradėjus ją norėsi ir baigti.

Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje.

Prancūzų filmų žvaigždė Brigitte Bardot, kurios filmas Viva Maria pradėtas rodyti New Yorke ir Hollywoode.

NEW HAVEN, CONN.

Matysime "Aukso žąsį"

New Haven Moterų Klubas ruošia rašytojos-aktorės Birutės Pukelevičiūtės spalvoto filmo "Aukso žąsies" parodymus. Filmo seansai įvyks šv. Kazimiero parapijos salėje. 333 Green St., New Haven, Conn., šeštadienį, sausio 15 d. 7 val. vak. ir sekmadienį, sausio 16 d. 5 val. popiet. Apylinkės lietuvių prašomi atsilankyti.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovana angliškai kalbantiems, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

"Lithuanian Folk Tales", parašė Stepas Zoborskis, 240 psl., kaina \$4.50.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina minkštais viršeliais \$3, kietais \$4.

History of the Lithuanian Nation by Constantine R. Jurgėla, 543 psl., kaina \$10.

Visos šios knygos yra gražiai įrištos.

Geri žodynai

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Slapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraicius, II aida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$19.00.

Ar skaitei šias knygas?

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parasė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščių 111 psl., kaina \$2.00.

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Marlaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGES IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Klasik Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kaina \$2.50.

KATRYNA, Sally Salminen, garsios švedų rašytojos romanai, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl., kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščių premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

VIENISI MEDŽIAI, romanai, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

TOČŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina \$3.50.

VEIDŲ PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryna Grigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

SENOVĖS LIETUVIŲ PILINGAI nuo seniausių laikų iki 1795 m., Jono K. Kario, 396 psl., kaina \$10.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, UPĖ I RYTUS, UPĖ I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Jonas Aistis, POEZIJA, Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina \$6.

Tos knygos gaunamos ir visose bibliotekose.

Alė Rūta, PRIESAIKA, Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina \$3.25.

Jurgis Gliada, SIKSNO SPARNŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas, 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Juozas Krėkšauskas, TIT NAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, VIENI SI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Juozas Svaistas, ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida ravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas, JO SUŽADĖTINE, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00.

Aloyzas Baronas, LIEPATAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.90.

Vytautas Alantas, TARP DVIJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviais, 397 psl., kaina \$4.00.

Pranas Naujokaitis, UPELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas, MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozas Krėkšausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

DOVANOS

už naujus skaitytojus

"KELEIVIO" 60 M. SUKAKTIES PROGA SURADUSIAM VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KELEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODA MA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKĖS PIRMYN 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IŠ SIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA". K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIEJI METAI"

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI VERTIĄ BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSIPRINTI "KELEIVĮ". KAD JIS GALĖTŲ DRĄSIAI KELIAUTI IR I SEPTINTĄJĄ DEŠIMTĮ JZENGŠ

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite: Lithuanian Alliance of America

307 West 36th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

STEPONO KAIRIO

PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko A. MAS. Juozo Krėkšausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ

KNYGĄ: "Lietuvių Ieivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00

Vietinės žinios

AR TURITE KELEIVIO KALENDORIŲ 1966 M?

Pasiskubinkite įsigyti, nes
gali pritrūkti!

Jo kaina tik 95 centai.

Pagerbs A. Andriulionis

Ilgametis Sandaros 7-tos
kuopos kasininkas Antanas
Andriulionis lapkričio mėn.
sulaukė 60 metų amžiaus.
Sandaros 7-ji kuopa Antaną
Andriulionį už jo nenuils-
tamą lietuvišką visuomeninę
veiklą nutarė pagerbti 1966
metų sausio 23 d. 3 val. po
pietų Sandaros salėje (124
F St.) ruošiamame bankete.

Sandariečiai kviečia vi-
sus, kas tik vertina lietuviš-
ko darbo veikėjus, daly-
vauti minimam bankete mū-
sų darbščiam ir nusipelnu-
siam vyrui pagerbti.

B. B.

Adv. A. ir Z. Shallnai atostogauja kalnuose

Advokatai Zuzana ir An-
thony Shallnai gruodžio 23
d. išvyko Kolėdų atostogų
į Buck Falls, Pocono Moun-
tains, Pensilvanijoje. Jie
grįš sausio 1 d.

Linkime gražioje gamtos
aplinkoje gerai pailsėti.

Sandaros nauja vadovybė

Sandaros 7-ji kuopa gruod-
žio 19 d. visuotiniame susi-
rinkime išrinko 1966 me-
tams šitokią valdybą:
pirm. Bronius Bajerčius,
vicepirm. Povilas Žirolis,
sekr. Jadvyga Keslerienė,
fin. sekr. Juozas Lekys, ka-
sininkas Antanas Andriulio-
nis, izdo globėjai Jasiūnas ir
Adams.

Atvyko mokslo darbai

Mus aplankė dr. Edvar-
das Kaminskas iš Chicagos,
kuris atvyko į Mass. Tech-
nologinį Institutą mokslinių
tyrinėjimų dirbti.

Geros sėkmės!

Trans-Atlantic Travel Service

Kelionių biuras, kuris parūpina klientams susisiekimo
bilietus, užsako viešbučius, padeda sutvarkyti kelionei
reikalingus dokumentus į visus pasaulio kraštus ir
į Lietuvą.

Kartu yra

DIDŽIAUSIA SIUNČINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJO ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

IR

PODAROGIFTS SKYRIUS

390 West BROADWAY, So. Boston, Mass. 02127.
Tel. AN 8-8764

Siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO. Iš tolimesnių vietų
siuntinius siųskite paštu virš nurodytu mūsų adresu.

IVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS IR
KT. GALIMA PIRKTI SAVI KAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE.
Taip pat priimame užsakymus USSR gaminiams — Podarogiffts,
Inc., pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems
radijo ir TV aparatams, skalbimo ir siuvimo mašinoms ir daugeli-
ni kitų daiktų. Be to, galite užsakyti kelialapius į kurortus —
sanatorijas su mineraliniais vandenimis ir kitas poilsio ir gydymo
vietas. Podarogiffts, Inc., užsakymus priimame paštu ir telefonu.
Prašykite papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių
katalogų.

ĮSTAIGA LIETUVISKA, KREIPKITES LIETUVISKAI
VISI SIUNTEJAI ĮSITIKINO, KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽININ-
GIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNČIA
JŲSI SIUNTINIUS AR UŽSAKYMUS. PERSIUNTIMAS
GARANTUOTAS.

Siuntiniai ir užsakymai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak.,
ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais 8—12 val. d.
Vedėja ALDONA ADOMONIS

Taupyti \$\$\$ padeda FORTUNA FUEL CO.

- 24 valandų VELTUI alyvos burnerio aptarnavimas
- VELTUI krosnies ir burnerio išvalymas
- Automatinis alyvos, iliejimas
- Nuolaida, mokant grynais už burnerį
- Vamzdžių įvedimas ir taisymas
- Pilnos šildymo sistemos —
RADIATORIAI — VANDENS ŠILDYMAS — KROSNYS —
BOILERIAI ir BURNERIAI įrengiami pigia kaina
- 24 VALANDŲ TARNYBA
- Naktimis — Sekmadieniais — Šventadieniais

Skambinkite: **GE 6-1204**
FORTUNA FUEL CO.
487 WASHINGTON ST.
DORCHESTER, PRIE CODMAN AIKŠTĖS

Malonių švenčių ir laimingų 1966 metų linki
visiems Trans-Atlantic Travel Service ir Globe
Parcel Service klientams

Aldona ir Jonas Adomoniai

Prašo patikslinti

Zygiui į Jungtines Tautas
\$10 auokojo ne W. Tukevi-
čius, kaip nr. 50 paskelbta,
bet J. Valentukevičius.

Adomoniai Kanadoje

Aldona ir Jonas Adomo-
niai Kalėdas praleido Mont-
realyje, Kanadoje.

Siūlo šeštą kartą

Mass. seimelis vis negali
baigti mokesčių klausimo.
Gub. Volpe penkis kartus
siūle įvesti 3% apyvartos
mokestį, bet seimelis vis at-
mesdavo. Dabar jis tą mo-
kestį pasiūle šeštą kartą.
Koks bus to pasiūlymo liki-
mas, pamatysime vėl tik po
seimelio karštų ginčų tuo
pačiu klausimu.

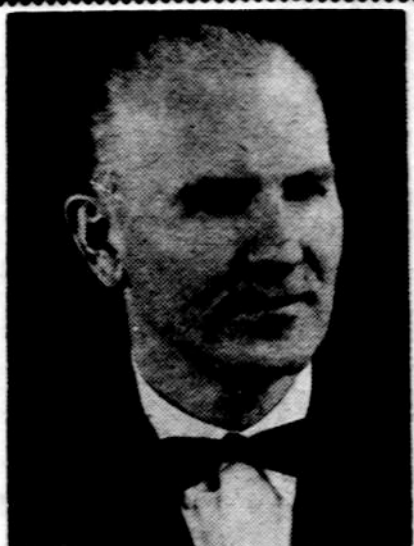
Mirė K. Petrauskas

Senas Keleivio skaitytojas
Kristupas Petrauskas, sulau-
kęs 86 metų amžiaus, mirė
gruodžio 22 d., palaidotas
gruodžio 27 d. Forest Hills
kapinėse. Velionis paliko
liūdinčius žmoną Marijoną,
sūnų Joną ir dukterį Eleną,
kuriems reiškiamė gilią už-
uojautą.

Jis priklausė So. Bostono
Lietuvių Pil. Dr.-jai ir Darbi-
ninkų Dr.-jos 21 kuopai.

Juozas Kapočius ir šeima švenčia Chicagoje

L. Enciklopedijos leidėjas
Juozas Kapočius su šeima
Kalėdų šventės praleidžia
Chicagoje pas savo dukterį,
žentą ir vaikaičius, kurie ten
nuolat gyvena.

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vytautas Stelmokas
savininkas

Tarpininkauja perkant ar par-
duodant namus.
Apdraudžia namus ir kitą tur-
tą nuo visokių nelaimių.
Parūpina visų rūšių draudi-
mus AUTOMOBILIAMS.
Draudžia gyvybę ir sveikatą.
389 Broadway, So. Boston.
Telefonas: 268-6030

DABAR

visokių santaupų paskutinis
dividendas

4 3/8%

Mt. Washington Co-operative Bank

430 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
ANDREW 8-0379

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas
Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti
Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas
MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE
FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS — DALYS

24 VAL. MAŠINŲ VILKIMAS

KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ

(BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinių pasirinkimas
žemiausia kaina

Norėdami talkos, perkant naują ar vartotą mašiną su
nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į
LONGINĄ IZBICKĄ

dienomis: 327-1000

vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST.
WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

KUO ATMINTINI 1965 METAI

Naujamajai Anglijai 1965
metai paliks atmintini visų
pirmą elektros šviesos užge-
simu lapkričio 9 d. vakare,
kada ne tik viena N. Angli-
ja, bet ir kelios kaimyninės
valstybės vienur kelias va-
landas, kitur net pusę paros
paskendo tamsoje dėl to,
kad vienoje Kanados elekt-
rainėje įvyko gedimas.

Atsiminsime ir tų metų di-
dele sausrą, dėl kurios nuo
rugsėjo mėn. 177 miestuose
bei miesteliuose buvo sava-
noriškai ar privalomai su-
varžytas vandens naudoji-
mas, o žemės ūkiui buvo
milžiniškų nuostolių.

Bostonas negalės pamirš-
ti ir cionykščių gengsterių
tarpusavio naikinimosi: per
20 mėnesių jie vieni kitų iš-
žudė net 30 asmenų.

Knygos jaunimui

MURKLYS, A. Giedriaus
apsaka, 130 psl. kai-
na \$1.80.

INTARO TAKAIS, J. Na-
tūnės eilėraščiai, daug ili-
stracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

GINTARĖLĖ, J. Narūnės
ilustruota pasaka, 24 psl.
kaina \$1.
Ta pati anglų kalba, . . \$1.

KETURKOJIS UGNIAGE-
SYS, D. Bindokienės pa-
rašytas labai įdomus pa-
sakojimas, gera dovana
vaikams, bet ir seneliui
su įdomumu ir malonumu
skaitys. Kaina tik \$2.00.

MELNYN KARVELIAI, Alo-
yzo Barono, 69 psl. kai-
na \$1.50.

TRYSAKALAI, Alf. Vam-
buto, 15 pasakų ir padavi-
mų, 186 psl., kaina . . \$2.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžių-Deimantų

Papuošalų

Elektros Prietaisai

Patvirtinti taisome laikrodžius

Siūlome papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

IVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus

kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstai-
ga Worcester, kuri siunčia

siuntinius tiesiog iš Worces-
terio į Lietuvą ir kitas Rusi-
jos valdomas sritis. Čia kal-
bama lietuviškai, patarnau-
jama greitai ir sąžiningai.

Siuntiniai nuveina greitai ir

tvarkingai.

Cia galima gauti įvairia-
usių importuotų ir vietinės

gamybos medžiagų ir kitų

daiktų, tinkamų Lietuvoje,

labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, viso-

kių kitokių ligų ir nuo nelai-

mių (ugnis, audra ir kt.) ...

Visais insurance reikalais

kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalynimo, remon-
to ir projektavimo darbus iš lau-
ko ir viduje, gyvenamųjų namų ir
biiznio pastatų, pagal Jūsų reika-
lavimą. Šaukite visados iki 9 va-
landų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Televiziją ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.